

„БЕЛАРУСКАЯ ПЕСНЯ-75"

Другое месца ў сёлетнім цэнтральным аглядзе ў катэгорыі фальклорнай песні ў групе калектываў заняло трыо з Новай Волі Беластоцкага павету ў складзе: Раіса Буйко, Анна Кузьміцкая і Марыя Сак.

Фота Я. Цялушэцкага.

Ніва

Тыднёвік Беларускага грамадска-культурнага таварыства

№ 16 (999) ГОД XX 20 КРАСАВІКА 1975 г. ЦАНА 60 гр.

ЧЫМ ХАТА БАГАТА...

Беласточчына стала слаўнай у Польшчы сваім чыстым паветрам, цудоўнымі лясамі і азёрамі. Факт, што наша ваяводства доўгі час заставалася сельскагаспадарчым, што ў нас будавалася значна менш прамысловых аб'ектаў, зрабіла Беласточчыну, як цяпер кажуць, лёгкімі Польшчы.

Іменна гэта было ўзята пад увагу, калі зацвярджалася перспектыўная праграма грамадска-гаспадарчага развіцця нашага ваяводства на бліжэйшыя гады. Тады якраз турызм быў названы трэцім напрамкам развіцця гаспадаркі, адразу за інтэнсіфікацыяй гаспадаркі і прамысловасцю на базе мясцовай сыравіны.

У мінулым годзе на сесіі ВРН была зацверджана праграма развіцця турызму аж да 1980 года. У гэтай праграме вызначаны былі турыстычныя раёны нашага ваяводства. Вось яны: Сувальска-Аўгустоўскі азёрны край, Гарбатыя Мазуры (Элк-Голдап-Алецка) Белавежа, Надбужжа (Драгічын -Мельнік), Курпёўшчына, даліны Нарвы-Бебжы, (Тыкоцін).

Праведзена было шэраг новых даследаванняў, выдзелены былі новыя краязнаўчыя паркі і запаведнікі. У Аўгустове і Голдапі былі знойдзены мінеральныя воды, а ў Мельніку — гарачая крыніца (тэмпература 37 градусаў круглы год).

Кожны з вышэй названых раёнаў згодна з мікракліматычнымі і прыроднымі ўмовамі мае сваю спецыялізацыю ў плане развіцця турызму і базы для адпачынку.

Сувальска – Аўгустоўскі азёрны край, апрача вялікай колькасці санаторыяў і дамоў адпачынку, — гэта рай для аматараў рознага роду водных падарожжаў, сплываў па рэках і азёрах, шляхоў для пешага турызму. Тут вызначаны ўжо турыстычныя шляхі, якія пачынаюцца пераважна ад Возера Вігры і вядуць па сувальскай Швейцарыі аж да краязнаўчага парка ў ваколіцах Смольнік, дзе знаходзіцца непаўторнай прыгажосці даліна пяці азёр, акружаная высокімі і абрывістымі пагоркамі, якія тут выглядаюць зусім як горы. А над усёй гэтай далінай маестатычна ўзвышаецца пік „сувальскай

(Працяг на стар. 4)

ПА-СУСЕДСКУ МЫ ЖЫВЕМ

ДРУЖБА НА ПРАКТЫЦЫ

Па-суседску мы жывем. Раздзяляе нас толькі дзяржаўная граніца. Яна аднак не ў сілах спыніць цячэнне рэк. А па рэках не заўсёды плыве крынічная вада, можа здарыцца, што пападае ў іх і розная нечысць.

Таму ў 1964 годзе прадстаўнікі ўрадаў СССР і ПНР дагаварыліся аб пастаянным супрацоўніцтве ў загаспадаранні прыгранічных і гранічных рэк. Практычным ажыццяўленнем гэтага дагавору займаюцца ўпаўнамочаныя ўрадамі. Дапамагаюць ім эксперты з абодвух бакоў, аб'яднаныя ў рабочыя групы па справах:

— якасці вады ў рэках,

— планавання будоўляў на гранічных рэках,

— меліярацыі сенажацяў у прыгранічных раёнах, асушкі балот і дрэнажу поля,

— метэаралогіі.

Самая важная з гэтых рабочых груп **— група па кантролю чысціні і якасці прыгранічных рэк і вадаёмаў** — сціслейшае супрацоўніцтва распачала ў 1967 годзе. У яе саставе зараз знаходзяцца: **Валянціна Турковіч з Беларусі, Рігард Даршкус з Літвы і Тамара Балашова** — кіраўнік савецкіх экспертаў. Польскіх спецыялістаў у групе ўзначальвае загадчык аддзелам аховы водаў Міністэрства тэрытарыяльнай гаспадаркі і аховы асяроддзя мгр інж. **Станіслаў Задрожны.** Два разы ў год група сустракаецца: раз у Польшчы і раз у Савецкім Саюзе, каб абмеркаваць свае справы і апрацаваць канкрэтныя рэкамендацыі па паасобных пытаннях для **ўпаўнамочаных урадамі.** Апошняя сустрэча гэтай групы адбылася ў Беластоку.

Карыстаючыся нагодай, мы звярнуліся да кіраўнікоў савецкіх і польскіх экспертаў, каб расказалі нам аб сваёй працы. Голас мае Тамара Балашова.

— Усе прыгранічныя і гранічныя рэкі дагэтуль астаюцца ў нас зусім чыстымі. Іх воды поўнасцю адпавядаюць нормам чысціні, устаноўленым для краін, аб'яднаных у Савеце эканамічнай узаемадапамогі. І такімі, — рашуча падкрэслівае Тамара Балашова, — яны астануцца назаўсёды. Няма спраў немагчымых, калі вырашаць іх будзем супольнымі сіламі. Для прыкладу: у прыгранічных раёнах Украіны будуецца ў нас вялікі хімкамбінат. Калі б аднесліся мы да гэтага бестурботна, рака Сан цераз свае прытокі Шкло і Вішня была б атручана назаўсёды. Мы аднак ўзялі гэтыя рэкі пад кантроль, запрапанавалі неабходныя ачышчальныя ўстаноўкі і гэты аграмадны хімічны камбінат ніякага ўшчэрбку для акружаючага асяроддзя не прынясе. Даўней уся нечысць з Брэста цераз Мухавец пападала ў Буг. Гэта пагражала ўсяму жывому, што знаходзілася ў ім. Па нашай рэкамендацыі ўрад БССР не пашкадаваў вялікіх капіталаўкладанняў, каб пабудаваць аграмадныя ачышчальныя ўстаноўкі. Цяпер Мухавец нясе ў Буг зусім чыстыя воды. Апрача Бугу, пад нашым назіраннем знаходзяцца рэкі Шэшупа, Нараўка і некаторыя іншыя рэчкі мясцовага значэння. Вось на Нарве ў мясцовасці Семяноўка будуецца вадасховішча. І адразу ўзнікаюць праблемы міжнароднага характару. Аднак аб гэтым лепш вам раскажа наш польскі калега Станіслаў Задрожны.

(Працяг на стар. 4)

МАЛІТВА

Абярнуся я
галубіцай,
у акно тваё
буду біцца.
Прабягу каля ног дарогай —
у цябе іх наперадзе
многа.

Белым досвіткам,
сінім вечарам
упаду
каля вербаў
рэчанькай.
Ціхай зоранькай
буду маліцца.
Не ікона я —
маладзіца.

Чаго глядзіш?..

Нэлі Тулупава

ПРАЗ ТЫДЗЕНЬ У „НІВЕ"

КРАЯЗНАЎЧЫ СЛОЎНІК

АЛЬХОВІЧЫ

Пра гэтую мясціну, што знаходзіцца ў якіх паўтара кіламетрах на паўднёвы ўсход ад чыгуначнай станцыі Сямяцічы ў Сямяціцкім павеце, на добры лад можна было б і не ўспамінаць у нашым слоўніку. Тут ўсяго дзве гаспадаркі і жыхароў нават цэлага дзесятка не набярэш.

Але калі я ў сваёй вандроўцы па **Надбужжы** затрымаўся над пакручастым руслам рэчкі **Машчонкі**, што жвава нясе празрыстую хвалю недзе з-за легендарнай Грабаркі, каб аддаць яе каля вёскі **Мацькавічы** бурліваму сівому **Бугу**, ды глянуў на спарахнелы **вадзяны млын** і яго згніўшае кола, у мяне мільганула падазрэнне: „Тут, бадай, затаілася дзівосная старажытнасць!.."

— По-нашому, по-простому, то тут, дэ мы жывэмо, называецця Оліховічы, — кажа радавітая, патомная тутэйшая жыхарка, праўнучка, унучка і дачка мельнікава ды сама доўгія гады **мельнічыха,** шасцідзесяцічатырохгадовая **Анна Каменская.**

І праўда. З архіўных матэрыялаў, сабраных прафесарам Е. Вішнеўскім, вядома, што ў 1581 г. **„сядзеў"** тут мельнік **Павел Олеховіч.** І ад яго прозвішча гэтая мясцовасць заімела назву. Радавод прозвішча *„Олеховіч"* просты, выводзіцца яно ад імя *„Олех"* — памяншальнага ад *„Аляксандр"*, напрыклад, гродзенскі баярын у актах з 1528 г. *„Олех Ширейкович"*. Потым уладальнікі гэтай мясцовасці мяняліся. У 1616 г. млын з фольшам на рацэ Машчонай *„трымаў"* нейкі *Лапковіч*. Але яшчэ на карце Д. Ф.

(Працяг на стар. 4)

21 красавіка спаўняецца трыццаць год ад падпісання ў Маскве дагавора аб дружбе, узаемадапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве паміж Рэчпаспалітай Польшчай і СССР.

Дагавор стаў пераломным момантам у гісторыі суадносін паміж суседнімі краінамі.

Затрымаемся толькі на эканамічным супрацоўніцтве. Пачалося ад патрэбы хуткай адбудовы на вызваленай тэрыторыі чыгунак (4 тыс. км), мастоў (звыш 200), дарог, электрастанцый, сродкаў сувязі, размінавання гарадоў і палёў тылавымі адзінкамі Савецкай Арміі, а незалежна ад гэтага была дастаўка польскаму насельніцтву збожжа, вугалю, солі, нафты, баваўны ў крэдыт, або за цэмент, спірт, тэкстыльныя вырабы.

У перыяд адбудовы і індустрыялізацыі краіны (1948-1956) найвялікшае запатрабаванне датычылася абсталявання, у тым ліку для такіх гігантаў народнай гаспадаркі, як Новая Гута, для вугальных шахтаў, металургічных заводаў, машынабудаўніцтва (Краснік, Гданьск, Шчэцін), хімічных заводаў, а на Беласточчыне — тэкстыльных камбінатаў у Фастах і Замброве. Звыш 30 заводаў атрымала ў тыя гады савецкае абсталяванне.

Павелічэнне прадукцыйнага патэнцыяла дазволіла ўжо ў канцы пяцідзесятых гадоў перайсці на выгадны для абедзвюх краін тавараабмен. Згодна з пяцігадовымі гандлёвымі ўмовамі, СССР далей пастаўляў у асноўным інвестыцыйнае абсталяванне, у тым ліку для гуты „Варшава“ і імя Б. Берута ў Чанстахове, для электрастанцыі ў Явожне, Коніне, Турашаве, для аўтамабільных заводаў у Любліне і Варшаве, для хімічных камбінатаў у Асвенціме, Кандзежыне, Дэмбіцы і Плоцку, а таксама грузавыя аўтамашыны, прыборы і інш.

У сваю чаргу ПНР стала экспартаваць у СССР гандлёвыя судны (да сёння каля 600 штук), цягнікі і вагоны (апошніх — звыш 90 тысяч штук), пабудавана каля 150 прамысловых прадпрыемстваў, у тым ліку 32 фабрыкі пільснёвых пліт, 25 хімічных заводаў, 16 — цукровых, з іншых — паперы, дрожджаў, халадзільнікаў, звыш 5 тысяч дарожных машын, 35 тысяч дастаўчых самаходаў „Жук“ і „Ныса“, матэматычныя машыны „Одра“, вымяральную апаратуру і мноства іншага абсталявання.

Для нашай краіны выключна важнае значэнне мае імпарт сыравіны — 10,5 млн. тон нафты ў год, 11 млн. тон жалезнай руды, 1,5 млн. тон калійнай солі, каля 2 млн. тон жалезастопаў і г.д. Зараз кожны чацвёрты польскі рабочы працуе на гэтай сыравіне.

Пашыраецца абмен вопытам, кааперацыя, транспартныя сувязі.

Сярод тавараў штодзённага ўжытку ў нашай краіне шырока вядомы савецкія халадзільнікі, радыёпрыёмнікі, каляровыя тэлевізары, фотаапараты, гадзіннікі, веласіпеды, ювелірныя вырабы, каньяк і віно, рыбныя кансервы. У СССР вялікай папулярнасцю карыстаюцца польскія тэкстыльныя вырабы, асабліва вопратка, мэбля, медыкаменты, фарбы і лак, парфюмерыя, гарэлка, беластоцкія трускалкі, кніжкі і газеты.

У апошнія гады вартасць імпарту і экспарту ў СССР дасягнула каля трэцяй часткі ўсяго тавараабмену ПНР. Каардынатарам усяго цяпер з'яўляецца Рада Узаемнай Гаспадарчай Дапамогі, сядзіба якой знаходзіцца ў Маскве.

Дагавор на бягучую пяцігодку (1971-1975) прадугледжвае імпарт з СССР 49 млн. тон нафты, 8 млн. тон зямнога газу, 30 млн. тон жалезнай руды, 4 млн. тон калійнай солі, па паўмільёна тон цэлюлозы, паперы, баваўны, абсталявання для 38 заводаў і шматлікіх тавараў штодзённага ўжытку. Экспарт прадбачвае 38 млн. тон вугалю, 120 суднаў, 2,5 тысячы вагонаў, абсталявання для 100 прамысловых аб'ектаў і інш.

Сучасныя эканамічныя суадносіны паміж абедзвюма краінамі характарызуюцца сталасцю, незалежнасцю, узаемнай выгадай і вялікай дынамікай развіцця. У гэтай галіне, як нідзе больш, заўважальна гістарычнае значэнне падпісання ў 1945 годзе спамянутага дагавора.

Ул. Юзвюк

Прадукцыя беларускіх тэкстыльшчыкаў.

КАРЭСПАНДЭНЦЫЯ З МІНСКА

ТЭКСТЫЛЬ БЕЛАРУСІ

У СССР кожны дзесяты жыхар носіць ваўняную і трыкатажную вопратку, зробленую з нітак, спрадзеных мінскімі камвольшчыкамі. Кожны чацвёрты кілаграм ільновалакна, кожны пяты дыван у краіне — беларускі. 250 мільёнаў квадратных метраў тканін у год — такія апошнія весткі аб вытворчасці прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці рэспублікі.

Сёння тэкстыльная прамысловасць выпускае тканіны, якія карыстаюцца попытам у пакупніка, паколькі адпавядаюць сучаснаму напрамку моды. Загляньце ў нашы магазіны, і на прылаўках вы ўбачыце добрай якасці тканіны з лаўсанам „акіян“, „раманс“, якія надаюцца на мужчынскія касцюмы, прыемныя колеры паўшарсцяных тканін „васілінка“ і „вяснянка“, якія падыходзяць на паліто. Гэта апошнія навінкі нашых тэкстыльшчыкаў. Паглядзіце ільнолаўсанавыя тканіны, якія выпускае вядомы ў краіне Аршанскі ордэна Леніна ільнокамбінат. Вельмі многім спадабаліся паліто і касцюмы з ільнолаўсана — прыгожа, элегантна і нядорага.

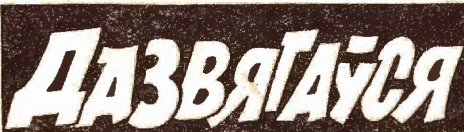
Больш тысячы відаў прадукцыі выпускае лёгкая прамысловасць Беларусі. І сярод гэтай колькасці тэкстыльныя вырабы займаюць значнае месца. Прычым за апошні час пераважаюць прынцыпіяльна новыя вырабы. Напрыклад, нашы прадпрыемствы сталі выпускаць жаночыя сукенкі і касцюмы з поліэфірнай ніткі ў спалучэнні з іншымі відамі валакна, жаночыя сукенкі з трыацэтатнага набіўнога палатна, святочныя мужчынскія і дзіцячыя джэмперы, асвоена тэхналогія вытворчасці мужчынскіх касцюмаў, жаночых і мужчынскіх паліто з франтальным дубліраваннем дэталяў, што значна палепшыла таварны выгляд вопраткі.

У рэспубліцы цяпер звыш 120 прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці, сярод іх — буйнейшая ў Еўропе Мінская трыкатажная фабрыка, заваяваўшыя шырокую славу Аршанскі ільняны, Мінскі камвольны, Баранавіцкі баваўняны, Віцебскі і Брэсцкі дывановыя камбінаты — сучасныя, высокапрадукцыйныя прадпрыемствы.

Звыш 150 тысяч рабочых і служачых занята ў лёгкай прамысловасці рэспублікі. І кожным кіруе высокае пачуццё адказнасці за тую працу, якую ён выконвае, кожны імкнецца ўнесці свой уклад у справу павышэння якасці, абнаўлення і расшырэння асартыменту прадметаў народнага спажывання.

Аляксандр Кійранен

Народная прымаўка сцвярджае, што ў кожнага прайдзісвета ёсць свой няпісаны закон. Скажам, у злодзея ён трактуецца так: галоўнае своечасова даць цягу. Вядома, з таго месца, дзе ён займаўся сваёй злачыннай справай.

У свой час гэты няпісаны закон прыйшоўся да спадобы аднаму спрытнягу па прозвішчу Скарцэні. Таму самаму Скарцэні, які гадоў гэтак трыццаць з гакам лічыўся асам трэцяга рэйха. Тады ён здзяйсняў галавакружныя трукі, чым здзіўляў увесь рэйх. Аднойчы ён, можна сказаць, выцягнуў з пятлі самога дучэ. Праўда, ненадоўга. Праз некалькі месяцаў усё скончылася так, як і належала быць. Дучэ атрымаў сваё, а Скарцэні? Ён своечасова даў цягу.

Чарговай яго аперацыяй было зруйнаванне горада Швета. У канцы вайны у адказ на разумную прапанову савецкага камандавання здаць Швет без бою, каб зберагчы жыццё мірнага насельніцтва, а горад ад непатрэбнага разбурэння, атрад СС Ота Скарцэні зруйнаваў Швет дашчэнту. Сам жа „ас трэцяга рэйха“, як заўсёды, своечасова абарваў канцы. Гэтак жа спрытна ён знік нават і з бункера фюрэра, адкуль не было ніякага выйсця, апрача дарогі ў пекла. „Ас рэйха“ знайшоў дзесьці патайны пралаз і апынуўся не на тым свеце, куды па ўласнаму жаданню адправіўся яго фюрэр з кампаніяй, а ўсё ж на гэтым.

Праз некаторы час Скарцэні прамяняў фюрэра на каўдзільо. Карацей кажучы, аднаго фашыста на другога. Праўда, пасля 1945 года ахвота да неверагодных трукаў у яго знікла. Відаць, адбілі. Скарцэні стаў самім сабой — нікчэмнай істотай, мацёрым забойцам, кім ён па сутнасці і быў заўсёды. Так эксфашыст бавіў час у Мадрыдзе аж да мінулага месяца. І раптам Скарцэні зноў выплыў... на экране французскага тэлебачання. Як у мінулыя гады, з асаблівай асалодай ён аддаўся ўспамінам аб фашызме, прыгадаў фюрэра і вельмі ўжо бедаваў, што не давялося ўстанавіць ў Еўропе нацысцкі „новы парадак“.

Магчыма і на гэты раз усё сышло б яму з рук, калі б прытрымліваўся свайго няпісанага закона: даць лататы. Але, відаць, ад радасці, што ён зноў апынуўся на суку „славы“, а мо яго падвяла дыхавіца, парушыў „ас у адстаўцы“ свой закон. Не стаў тэрмінова змывацца, як колісь. І папух. Калі пасля звягання ён разважна выйшаў са студыі, яго чакаў натоўп тэлегледачоў. У Скарцэні мільганула прыемная думка: „Няўжо аднапалчане?! А мо ахвотнікі да аўтографаў?“

Знаёмства было вельмі кароткім. Аднапалчан, вядома, не аказалася. А былы афіцэр французскай арміі чамусьці не стаў удакладняць, дзе і якія трукі здзяйсняў Скарцэні, а проста хлыснуў кійком „героя трэцяга рэйха“ па спіне адзін, потым другі і трэці раз... Давялося паліцыі ратаваць прайдзісвета-звягайлу.

Што ж датычыцца ўчынка сумленнага французскага ветэрана, то, відаць, на гэта ў яго былі поўныя падставы...

Вось да чаго можа давесці прайдзісвета адступленне ад няпісанага закона.

В. Вольскі

Niedziela 20.IV. 6.15 Tech. Rol. Fiz. 6.45 Upr. rośl. 7.15 Kurs Rol. 7.50 Przyp., radz. 8.00 Alarm przeciwpoż. 8.10 Now. w domu i zagr. 8.35 Bieg po zdr. 8.50 Sport. 8.55 Pr. dnia. 9.00 Teleranek. 10.30 Antena. 10.50 Koniec Trzeciej Rzeszy (Drogi Zwyc.) film dok. radz. 12.20 Dzien. 12.40 Horyzonty. 13.10 Emin Chaczaturian. 13.40 Nie tylko dla pań. 14.05 Dla dzieci: Gucio i Cezar cz. II. 14.55 Klub Sześciu Kont. 15.35 Los. Toto-Lot. 15.50 BANK MIAST (I) Mława — Lidzbark Warm. 17.05 Lekt. Pegaza. 17.20 Złota Tarka 75. 17.40 Sport. 18.30 BANK MIAST (II). 19.15 Wieczorynka. 19.30 Dzien. 20.20 Bajka dla dor. 20.25 Magdalena — film ser. ang. (Bel Ami) odc. III. 21.10 Studio Muz. Rozr. 21.40 Pr. rozr. 22.15 Sport.

Poniedziałek 21.IV. 12.45 Tech. Rol. Wskaz. met. 13.25 Mat. 15.50 Nurt — Ped. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Dla dzieci. 17.30 Echo stad. 17.55 Kur. Biał. 18.10 Pr. muz. 18.25 Kr. Warsz. i Maz. 18.45 Szare na złote. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Teatr TV: A. Arbuzow — W świetle wieczoru. 21.40 Pegaz. 22.25 Z kwiatami i z piosenką. 22.55 Dzien.

Wtorek 22.IV. 6.30 Tech. Rol. Wskaz. met. 7.00 Mat. 10.00 Dla szkół: (kl. II lic.) J. pol. A. Czechow „Czajka”. 10.40 Córka poczmistrza — film fab. radz. 13.45 Tech. Rol. J. pol. 14.30 Chem. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Dla dzieci: Ponad niebo — film radz. 18.10 Wszystko w imię zwycięstwa — film dok. wł. (Przygoda). 17.35 Studio Mł. 18.15 Kr. Warsz. i Maz. 18.35 Przyp., radz. 18.40 Sezam. 19.00 Przed kamerą kameralnie. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Córka poczmistrza — film fab. radz. 21.25 Interstud. 22.10 M. Theodorakis śpiewa pios. greckie. 22.45 Dzien. 23.00 Sport.

Środa 23.IV. 6.30 Tech. Rol. J. pol. 7.00 Chem. 10.00 Dla szkół: (kl. VII) Fiz. Silnik spal. 10.30 Inżynier z tajgi — film ser. radz. odc. III. 12.00 Dla szkół: (kl. VIII) Chem. Ceramika. 12.45 Tech. Rol. J. pol. 13.25 Mat. 14.40 Politech. Kurs przygot. Fiz. 15.50 Nurt — Naucz. pocz. mat. 16.20 Pr. dnia. 16.25 Dzien. 16.35 Dla dzieci. 17.20 Inf., Tow., Prop. 17.30 Los. Mał. Lot. 17.40 Pr. publ. 18.05 Kr. Warsz. i Maz. 18.25 Inżynier z tajgi — film ser. radz. odc. III. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Aleksander Newski — film fab. radz. 22.05 W 30 rocz. powoł. ONZ. 22.35 Recital H. Vondrackovej. 23.05 Dzien. 23.20 Sport.

Czwartek 24.IV. 6.30 Tech. Rol. J. pol. 7.00 Mat. 7.50 Kurs Inf. 8.45 Między nami detektywami — film USA (Columbo). 10.00 Dla szkół: (kl. VI) Hist. Pierwsze Min. Oświaty. 11.05 (kl. VII—VIII) J. pol. Film. 13.45 Tech. Rol. Mat. 14.30 Hod. zwierz. 15.05 Mat. w szk. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Ekran z brat. 17.40 Muzyczne wizyty. 17.55 Poligon. 18.20 Kr. Warsz. i Maz. 18.40 Przyp., radz. 18.45 Pamięć serca — rep. film. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Między nami detektywami — film USA. 21.35 Czym żyje świat. 22.05 Trzy kwadr. z pios. radz. 22.50 Dzien. 23.05 Sport.

Piątek 25.IV. 6.30 Tech. Rol. Mat. 7.00 Hod. zwierz. 9.00 Cichy Don — film fab. radz. cz. I. 11.05 Dla szkół: (kl. I—III lic.) Wych. tech. Nowe zastos. tech. 12.45 Tech. Rol. J. pol. 13.25 Mat. 14.40 Politech. Kurs przygot. Mat. 15.45 Nurt — Psych. 16.15 Pr. dnia. 16.20 Red. Szk. zap. 16.30 Dzien. 16.40 Dla dzieci. 17.15 Pr. publ. sport. 17.40 Spotk. z prof. H. Samsonowiczem. 18.20 Kr. Warsz. i Maz. 18.40 Fakty, Op., Hip. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Zaśpiew. to jeszcze raz. 20.50 Panorama. 21.30 Pr. publ. kult. 22.05 Dzien. 22.20 Sport.

Sobota 26.IV. 6.30 Tech. Rol. J. pol. 7.00 Mat. 7.30 Upr. rośl. 8.00 Mech. rol. 8.40 Pr. I prop. 8.55 Pr. dnia. 9.00 Dla szkół: (kl. VIII) Nauka o czł. Sprawy piętnastolatków. 9.30 Cicha woda — film fab. radz. 10.40 Z różnych stron świata. 11.05 Dla szkół: (kl. VIII) Geogr. Ze wsi do miasta. 11.35 Inf. Wyd. 12.00 Wieczory przy samowarze. 12.30 Pol. Film Dok. Za naszą i Waszą wolność. 13.50 Estrada Poet. W. Majakowski — Obłok w spodniach. 14.10 Studio przebojów. 14.55 Beata Tyszkiewicz. 15.25 Wielki cyrk — odc. I. 16.00 Sobótka. 16.30 STUDIO 2. 19.20 Dobr. 19.30 Monitor. 20.20 STUDIO 2.

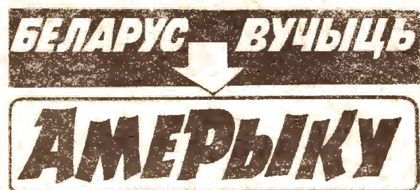
Piątek 18.IV — 17.00 Film pop. 17.30 Film fab. 19.30 Teatr miniatur. 20.50 Pr. muz.
Sobota 19.IV — 10.00 Film dok. 11.00 Film fab. 14.25 Film muz. 15.35 Hokej. Czechosł.—Finland. 3 tercja. 16.30 W świecie zwierz. 17.30 Hokej. ZSRR — Szwecja. 20.15 Dla miłośn. operetki.
Niedziela 20.IV — 11.30 Film fab. 13.10 Pios. frontowe. 14.25 Panorama międzynar. 14.55 Cyrk. 15.35 Film anim. 16.15 Klub film. 17.30 Wieczór aut. B. Aleksandrowa.

Białowieża Godzina za godziną —pol. 22—23. Wdowa Ceudero — fr. 24—25. Spragniona miłości — bułg. 26—27.
Czeremcha Jedynym wyjściem jest śmierć — kanad. 22—23. Ponieważ się kochają — rum. 26—27.
Czyże Prywatny detektyw — ang. Miłość w przyrodzie — węg. 23—27.
Dubicze Cerkiewne Czyste ręce — rum. Jeśli dziś wtorek to jesteśmy w Belgii — ang. 23—27.
Gródek Burza nad Azją — radz. 26—27.
Kleszczele Słuchajcie bicia dzwonów — jug. 22—23. Pierwsza spokojna noc — wł. 24—25. Pułapka w delcie Dunaju — rum. 26—27.
Michałowo Dowódca łodzi podwodnej — radz. 24—25. Czekamy na ciebie — radz. 26—27.
Milejczyce Nikt nie chciał umierać — radz. 22—23. Helga — NRD 24—25. Zła noc — NRD 26—27.
Narew Pomyłka szpiega — radz. Poczekam aż zabijesz — czes. 23—27.
Narewka Szukam człowieka — radz. Labirynt miłości — radz. 23—27.
Nurzec Pułapka w delcie Dunaju — rum. 22—23. W martwej pętli — radz. 24—25. Dziewczęta — radz. 26—27.
Rajsk On nie chciał zabijać — radz. Wkrótce nadejdzie wiosna — radz. 23—27.
Suchowola Zapamiętaj imię swoje — radz. Banda Asa Kier — radz. 23—27.

B.Z.Graf. zam. 1257 P-1

БЕЛАРУСКІЯ КАЛУМБЫ

Доўга я думаў, як лепш напісаць пра гэта. Цікавы пачатак захацелася прыдумаць. А потым пастанавіў расказаць як ёсць. Гісторыя Соля Гурока ад гэтага нічога не страціць.

Соль Гурок. Прозвішча каментарыяў не патрабуе. Чыста беларускае. Дык вось, Соль Гурок нарадзіўся не за акіянам. Яго радзімай з'яўляецца ціхая беларуская вёска Пагары на Гомельшчыне. Гадоў дзесяць таму назад нават давялося мне пабываць там. Але тады не ведаў пра існаванне гэтага вялікага земляка.

У 1906 годзе Соль Гурок пакінуў Пагары і апынуўся ў Нью-Йорку. Без граша за душой. У той час многіх прыцягваў залаты бляск Клацдайка. Ехалі людзі на пошукі лепшай долі. Паехаў і Соль Гурок. Ён моцна любіў сваю вёску, ціхія летнія вечары над празрыстай ракою, задушэўныя песні вясковых дзяўчат. Сам меў ладны голас, быў адным з лепшых танцораў на сяле.

Чужбіна шчасця не прынесла. Соль сумаваў па вячорках, яго цягнула на радзіму. Праз чатыры гады Соля агарнула настальгія — хвароба ўсіх, хто сумуе па роднай староне. Яна і прывяла хлопца на канцэрт Анны Паўлавай, якая дэбютавала за акіянам. Ён так захапіўся мастацтвам найбольшай танцоркі на свеце, што пастанавіў стаць яе імпрэсарыо.

У пачатку дваццатага веку Амерыка рабіла вялікі бізнес, яе мала цікавілі культура і мастацтва. Таму арганізаваць турнэ тады яшчэ мала вядомай танцоркі было ох як нялёгка.

Бліжэй за ўсё сэрцу Соля быў танец, а дакладней кажучы, класічны балет. У трыццатыя гады ў Амерыцы мала хто цікавіўся балетам. У сваім дзённіку Соль Гурок піша, што, хочучы развіць гэтую галіну мастацтва ў Злучаных Штатах Амерыкі, павінен асабіста сам заняцца дзвюма справамі: паперашае, запрасіць у Амерыку балетныя групы сусветнай славы, па-другое, пры дапамозе добрай рэкламы і прапаганды навучыць амерыканцаў разумець балет. І гэтаму Соль Гурок прысвяціў дваццаць год свайго жыцця. Толькі ў пяцідзесятыя гады ў ЗША балет быў прызнаны грамадствам за народнае мастацтва.

Калі імпрэсарыо святкаваў пяцідзесяцігоддзе сваёй дзейнасці, на яго чэсць у гасцініцы Вальдорф-Асторыя была арганізавана вялікая ўрачыстасць. На яе з'ехаліся свяцілы музыкі сусветнай славы. Тут былі Рубінштэйн, Марыя Каллас, Леанард Бернштейн і многа другіх. Усе яны сваёй славай былі абавязаны хлопцу з лапцюжнай Беларусі.

У адным з інтэрв'ю, даным амерыканскаму журналісту, Соль Гурок апавядае, як гэта сталася, што ён пастанавіў распаўсюджваць музыкальную і танцавальную культуру ў Злучаных Штатах. У яго роднай вёсцы Пагары людзі ў вольны ад працы час танцавалі беларускія і польскія народныя танцы. А спявалі нават на рабоце. І ён да гэтага прызвычаіўся, гэтак быў выхаваны. А што ўбачыў у Амерыцы? Тут усе людзі „рабілі" грошы. Рабілі ў панурым маўчанні. А па рабоце ім было не да песень і танцаў. І тады Соль Гурок пастанавіў гэтых людзей навучыць разуменню харастве мастацтва. Сказаў і зрабіў. Выступіць у Соля Гурока значыць здабыць марку першай на свеце якасці. Бо гэта ён прадставіў Амерыцы Рахманінава, Стравінскага, Шаляпіна, Равеля і другіх.

Вялікі імпрэсарыо быў і ў Варшаве. Многіх здзівіў добрай польскай мовай. Дзякуючы яму Амерыка мела магчымасць пазнаць такіх таленавітых польскіх дыдыжораў, як Равіцкі, Клецкі, Семкаў і Станіслаў Скравачэўскі. Былі там пад яго апекай ансамблі „Мазоўша" і Шлёнск".

Соль Гурок ужо не жыве. Памёр два гады таму назад. Сэрца не вытрымала.

Уладзімір Малашкевіч

На сустрэчы ў БГКТ. Другі справа А. Ясінскі.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

У ДРУЖАЛЮБНЫМ АБМЕНЕ

У сакавіку бягучага года ў рамках навуковага супрацоўніцтва паміж Беларускім палітэхнічным інстытутам у Мінску і Беластоцкай палітэхнікай прабываў на Беласточчыне дацэнт кафедры навуковага камунізму БПІ др **Алег Андрэевіч Ясінскі.**

„Ніва": Алег Андрэевіч, над чым вы цяпер працуеце?

А. Ясінскі: У інстытуце я вяду лекцыі па крытыцы сучаснага антыкамунізму на пятым курсе, а ў навуковым плане працую над тэмай: **„Сацыялістычны інтэрнацыяналізм — падстава адносін брацкіх краін".** Дагэтуль я апублікаваў у мінскім выдавецтве „Веды" шэраг кніг і брашур па гэтай тэме, між іншым: *„Сацыялістычны інтэрнацыяналізм — вышэйшы этап пралетарскага інтэрнацыяналізму"*, *„Сацыялістычны інтэрнацыяналізм у эканамічных сувязях брацкіх краін"* і іншыя. Мяне асабліва займаюць савецка-польскія адносіны. З друку выйшлі мае кнігі і брашуры, прысвечаныя савецка-польскім сувязям: *„Сябры-інтэрнацыяналісты"*, *„30 год Народнай Польшчы"*, а некалькі тыдняў таму назад паявілася ў кнігарнях кніга *„Непахісная дружба"*, у якой асвятляецца надзвычай багаты плён 30-гадовага ажыццяўлення Дагавора аб дружбе, супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе паміж СССР і Народнай Польшчай. Змясціў я таксама многа артыкулаў у часопісах і газетах, што выходзяць у БССР.

„Ніва": На якую тэму вы вялі лекцыі?

А. Ясінскі: У беластоцкім філіяле Варшаўскага універсітэта я правёў цыкл лекцый на тэму: **„Ідэйная барацьба на сучасным этапе".** Апрача гэтага, выступіў з дакладамі перад калектывам рабочых фабрыкі „Віруна" ў Беластоку, актывам Беластоцкага культурнага таварыства, настаўнікамі і вучнямі Беларускага агульнаадукацыйнага ліцэя ў Гайнаўцы і ў шэрагу іншых таварыствах і ўстановах.

„Ніва": Вашыя ўражанні аб Беласточчыне і беластачанах?

А. Ясінскі: Самыя лепшыя! Асабліва карыснае ўражанне зрабіў на мяне сам Беласток — новы, прыгожы горад, горад добрых людзей і прыяцеляў Савецкага Саюза. З вельмі цёплым прыёмам я сустрэўся ў Галоўным праўленні БГКТ, Ваяводскім праўленні Таварыства польска-савецкай дружбы, гайнаўскім аддзеле БГКТ, сярод настаўнікаў і ліцэістаў Гайнаўскага беларускага ліцэя, рабочых фабрыкі „Віруна", працаўнікоў кафедры грамадскіх ведаў беластоцкага філіяла Варшаўскага універсітэта. Карыстаючы з нагоды, цераз ваш тыднёвік хачу перадаць самыя лепшыя пажаданні поспехаў у сацыялістычным будаўніцтве ў вашай краіне і ўсяго самага добрага ў жыцці ўсім жыхарам Беласточчыны.

Размову правёў **Мікалай Гайдук**

Фота **Я. Цялушэцкага**

Дні савецкай культуры ў Польшчы

Старэйшыя артысты беларускага тэатра імя Янкі Купалы на ўрачыстым вечары, прысвечаным 50-годдзю тэатра (19 лістапада 1970 г.).

МАЛА ЕДНАСЦІ З НАВУЧАННЕМ

Некалькі тыдняў таму назад выйшла з друку другое выданне падручніка - хрэстаматыі па беларускай літаратуры для сёмага класа **„Яднае нас дружба"** Л. Врубель і Л. Раманюк. Добрая гэта вестка для пачатковых школ, дзе выступае навучанне беларускай мовы, бо першае выданне спамянутага падручніка ўжо звыш год часу як было цалкам распрададзена, і вучні маглі яго здабыць толькі ад сваіх старэйшых сяброў.

Аўтары ў новым выданні адмовіліся ад шэрагу вершаў і празаічных твораў з папярэдняга падручніка і на іх месца ўвялі новыя матэрыялы. Гэта крыху павысіла пазнавальныя і выхаваўчыя вартасці кнігі, зрабіла яе больш цікавай па зместу. Але пры гэтым укладальнікі не пазбеглі некаторых пралікаў. Здаецца, занадта лёгкай рукой яны вывелі з падручніка такіх аўтараў, як Ц. Гартны, М. Чарот і Э. Самуйлёнак. Не трэба даказваць, што творы іх належаць да залатога фонду беларускай літаратуры і, не змясціўшы хоць бы іх урыўкі ў падручніку, укладальнікі страшэнна яго выпусташылі, прыносячы крыўду фактам літаратурнага жыцця Беларусі і вучням, якія ў падручніку не знойдуць ведаў аб асноўных здабытках беларускай літаратуры. Гэта зусім не абазначае, што трэба было захаваць якраз тыя творы адзначаных пісьменнікаў, якія знаходзіліся ў папярэднім выданні. Багацце літаратурнай спадчыны гэтых творцаў дае неабмежаваныя магчымасці выбару самых каштоўных, характэрных іх творчасці і адпавядаючых праграме навучання пазіцый. Таксама і пры ўвядзенні новых твораў не былі поўнасцю захаваны прапорцыі, якія б адлюстроўвалі стан беларускай літаратуры апошняга дзесяцігоддзя. Пры ўсёй пашане і павазе да таленавітай творчасці такіх аўтараў, як Я. Брыль, Н. Тарас, А. Барскі ці Г. Мушынская-Гофман, усё ж нельга не зрабіць закіду ўкладальнікам падручніка, што, змяшчаючы па два і нават тры творы гэтых пісьменнікаў, яны цалкам абмінулі такую велічыню і славу сучаснай беларускай літаратуры, як В. Быкаў. Ці аўтары выпусцілі з увагі тое, што падручнік мае падзагаловак „хрэстаматыя"?

Сучасная методыка навучання роднай мове і літаратуры ў школе вымагае, як вядома, не толькі адпаведна падабраных тэкстаў, але таксама цэлай сістэмы прадуманых практыкаванняў, якія б прывівалі любоў да мастацкага слова і вучылі элементарным правілам карыстацца ім. На жаль, падручнік „Яднае нас дружба" адно ў невялікай ступені спаўняе гэтыя асноўныя патрабаванні. Пераважная большасць змешчаных у ім т.зв. метадычных пытанняў нічога супольнага з методыкай навучання не мае і вымагае ад вучняў надта плыткага пераказу зместу твораў, а мізэрныя спробы запрапанаваць нейкае творчае практыкаванне часам зводзіцца да такіх вось заданняў: „На аснове артыкула і верша апішыце Францішка Скарыну" (стар. 10) ці „Як апісаў Каліноўскі царскі ўрад?", або пры скарочаным апавяданні Я. Маўра „Васька Жукаў" знаходзім такое: „Аб якім апавяданні А. П. Чэхава піша дзед?" Ці аўтарам гэтага пытання невядома, што нашыя вучні ў сёмым класе вывучаюць па рускай мове яшчэ ўсяго толькі правільнае рускае вымаўленне, асноўныя моўныя звароты ды элементарныя правілы правапісу? Даць правільны адказ яны змогуць бадай толькі будучы на 3 або 4 курсе рускай філалогіі універсітэта! Не менш павярхоўна і фармальна патрактаваны ў падручніку і т.зв. элементы тэорыі літаратуры. Адно з-за недахопу месца ў сённяшнім артыкуле не прыводжу ў доказ іх сплычанасці, давездзенай да абсурду. Пры іх днём з агнём шукаць у падручніку якіх-колечы практыкаванняў, якія б раз'яснялі асноўныя паняцці па тэорыі літаратуры і замацоўвалі валоданне імі.

Мала лепш выглядае і графічнае афармленне кнігі. Яно грашыць не толькі нуднай аднастайнасцю, але і такімі жудаснымі малюнкамі, як, напрыклад, вязень на старонцы 74. Багата таксама ў падручніку і розных памылак, напрыклад на стар. 8 знаходзім: „валачкі", „ныціскаліся", „пяправільна" або на стар. 138 „Б. Паляноем" замест „Б. Палявым".

Словам, падручнік слабы. Працаваць з ім і настаўнікам і вучням будзе нялёгка, каб можна было выкрасаць з яго старонак якую-колечы іскру займальнасці і зацікаўлення.

Але што ж, „лепшы рыдз, чым ніц" кажа прыказка.

Юры Міхалоўскі

*) Лідзія Врубель і Люба Раманюк, **Яднае нас дружба.** Хрэстаматыя для VII класа, Варшава 1975, стар. 224, цана 20 злотых.

А. Скакун, Барысаў. Уладзімір Ільіч Ленін. Разьба па дрэву.

(Працяг са стар. 1)

ЧЫМ ХАТА БАГАТА...

Фуджыямы“ — Цісовай гары.

Голдап цяпер называюць паўночнай сталіцай зімовага спорту. Праўда, Гарбатыя Мазуры — вельмі адпаведнае месца для лыжнікаў, а замерзшыя азёры, якіх тут многа, вельмі прыдатны для канькоў і парусная спорту на лёдзе. Але галдапскія ўлады стараюцца прыцягнуць турыстаў і летам. Бо тут і азёры чыстыя і рыбныя, і лясы цудоўныя, чаму ж бы і летам не адпачываць тут? Цяпер уздоўж Галдапскага возера будуюцца прыгожыя дамы адпачынку, для падарожных турыстаў ёсць ужо кемпінгі, расце сетка так цяпер папулярных заездаў-карчмаў. Вялікай атракцыяй для турыстаў стаў тут спецыяльны, калі так можна назваць, „аўтапоезд“. Гэта вынаходніцтва самога дырэктара ПОМ-у: да звычайнага газіка дачэплены дзве прычэпкі з каляровымі парусінавымі дашкамі. Гэты „аўтапоезд“ мінулым летам рэгулярна курсаваў паміж цэнтрам горада і Галдапскім возерам. Турыстам гэта вельмі падабалася, хоць спецыялісты ад дарожнага руху не вельмі ведалі, у якую катэгорыю залічыць гэты „цуд“ і ці наогул ён мае права ездзіць па грамадскіх дарогах.

У Элцкім і Алецкім паветах у гэтым годзе знайшлі новую форму турыстычнага загаспадарання. У гэтых паветах моцна адчуваецца адплыў людзей з вёсак у гарады. Тут ужо больш 50% зямлі павету належыць да дзяржаўнага фонду. Таму вырашана было на месцы некалькіх асабліва маляўніча распалажаных вёсак стварыць турыстычныя цэнтры на базе існуючых вясковых хат, зрабіўшы у іх капітальны рамонт з каналізацыяй і водаправодам, каб гэтыя цэнтры адпачынку былі высокага стандарту. Першай такой турыстычнай вёскай будзе Рыдзэва недалёка ад Элка — на 360 месц. Алецкі павет прапануе турыстам асабліва сваю цудоўную Барэцкую пушчу, слаўную нават у літаратуры падзеямі апошняй вайны.

Для агульнага ўпарадкавання арганізацыйных спраў у турызме нядаўна створана Ваяводскае прадпрыемства турыстычных паслуг, якое спалучыла і падначаліла сабе шэраг малых і слабых установаў. Цяпер гэта прадпрыемства клапоціцца пра месца для адпачынку і харчаванне для кожнага турыста і адпачываючага. Пад наглядам прадпрыемства пашыраецца колькасць месц у гасцініцах і ў турысцкіх базах. Пры Ваяводскім прадпрыемстве турыстычных паслуг створана ўласная архітэктурная працоўня, дзе праектуюцца новыя турыстычныя аб'екты. У бліжэйшы час будуць пабудаваны прыдарожныя карчмы, дзе можна будзе паесці і пераначаваць. Адна з такіх карчмаў стане на шляху Беласток-Белавежа (у Плёсках). Запраектавана яна ў стылі падляшскага традыцыйнага будаўніцтва і на макеце выглядае вельмі цікава. А як будзе ў жыцці — хутка ўбачым.

Надбужжа яшчэ амаль не загаспадарана. Тым больш гэты чароўны куточак будзе вабіць турыстаў. Аб гэтым памятае Ваяводскае прадпрыемства турыстычных паслуг. А як і што будзе будавацца, напішам пазней.

Сёння радуе ўжо факт такой увагі да спраў турызму ў нашым ваяводстве і вялікія планы па загаспадаранню цудоўных куточкаў. І ўсё гэта робіцца з думкай аб як найлепшай ахове прыроды.

Яніна Чэрнякевіч

ЛЮДЗІ ДОБРАЙ РАБОТЫ

МІКАЛАЙ ГАВАРКО

Адным з перадавых гаспадароў у Бельскім павеце з'яўляецца Мікалай Гаварко з вёскі Крывяцічы. Вядзе ён 15-гектаравую гаспадарку. Дзяржаве прадае ў сярэднім 9 тон збожжа, у тым ліку 4 тоны ячменю і 18 тон бульбы.

Працавіты земляроб мае ўласны трактар і падвесныя сельскагаспадарчыя машыны. Усе палявыя работы механізуе.

Мікалай Гаварко гадуе шмат свіней, чатыры дойныя каровы і некалькі цялят. У мінулым годзе прадаў на пункце скупкі дзесяць свіней і чатыры мясныя каровы.

Прыемна пабываць на панадворку і ў хаце Мікалая Гаварко. Панадворак загароджаны жалезным парканам, упарадкаваны, дом у сярэдзіне памаляваны, з новай мэбляй.

У недалёкай будучыні крывяцкі гаспадар намераны будаваць мураваны дом і новы кароўнік, паколькі штогод гадуе ўсё больш кароў.

Мікалай Гаварко гэта таксама актыўны член мясцовай пажарнай каманды.

Тэкст і фота **Я. Цялушэцкага**

На стражы лесу

Прыйшла вясна. Ласкава прыгравае красавіцкае сонца. Будзіцца да жыцця прырода. Добра і прыемна пабыць цяпер у лесе, паглядзець на яго прыгажосць і чароўнасць, паслухаць трэлі салаўя і спеў іншых птушак. Вельмі цікава пабываць у лясах надлясніцтва Жэдня ў Беластоцкім павеце і асабліва ў лясніцтве Казіны Лес. Там можна сустрэць лесніка Уладзіміра Семенчука, які ахвотна раскажа аб сваім абыходзе (800 га), аб цікавых дрэвах, аб тым, дзе найдаўжэй утрымоўваецца ў лесе раса, аб найлепшых месцах адпачынку, аб птушках і чацвераногіх жыхарах лесу, як лосі, алені, дзікія свінні, зайцы, а таксама аб іншай фауне — мурашках, жуках, матылях і г.д. Крочыць ён са стрэльбай і сумкай з квартала ў квартал. Парадуецца, калі прыедзе туды, дзе буйна расце малады лес, сярод якога ёсць шмат дрэў, пасаджаных яго ўласнымі рукамі. Засмуціцца, калі пачуе, што з грукатам і трэскам валяцца з коранем высокія сосны, калі пад рубку вызначаецца новая паласа стройнага прыгожага лесу. Лесніку і двух жыццяў не хапіла б, каб вырасціць з маленькай елачкі вялікае дрэва. У бягучым годзе 5 тыс. кубаметраў так называемай „грубізны“ ў яго абыходзе трэба высячы і вывезці. Пасля гэтае месца трэба будзе ачысціць, падрыхтаваць да пасадкі і пасадзіць малюсенькія сосны, прывезеныя са „школкі“. А гэта патрабуе шмат адказнай працы з боку лесніка. Бо справа не толькі ў тым, каб пасадзіць дрэўца. Трэба яго як след дагледзець, засцерагчы ад пажараў. Вось і нядаўна ездзіў Семянчук у вёску Галіцкія, прасіць людзей да работы, разам з якімі ён збіраў і паліў галлё, падрыхтоўваў новае месца пад пасадку лесу. У лесе Семенчуку бяжыць час незаўважальна. Штогод арганізоўвае ён прачысткі, прарэджванне лесу і бесперапынна мае дачыненне з людзьмі, якім патрэбны і дровы і будаўнічы лес. Любіць ён сваю прафесію, намагаецца выконваць добра свае планы і абавязкі.

Ад 1950 года працуе ён леснікам на Беласточчыне. Любоў да лесу прывіў яму бацька Сцяпан, які жыў таксама ў вёсцы Пераходы і быў таксама леснікам. А вось яму — Уладзіміру Семенчуку не ўдалося сваіх дзяцей звязаць з лесам і яго праблемамі. Адзін сын яго — Жоржык вайсковец, жыве і працуе ў Волчы, другі сын, Уладзімір, — шафёр-механік, працуе ў Беластоку, а дачка Ірка заканчвае медыцынскі ліцэй у Бельску. Калі Уладзімір Семянчук гаворыць аб сямейных справах, тады не можа не ўспомніць аб сваім мінулым, аб тым, як у 1939 годзе пад Замбровам у Чырвоным Бары 18 дывізію немцы ўзялі ў палон і пасля ён, як і многія польскія салдаты, цяжка працавалі на работах у Германіі. А калі вызваліла іх савецкая армія, Уладзімір Семянчук уключыўся ў рады Савецкай Арміі і пад Кенігсбергам ваяваў з нямецкімі войскамі.

Не лёгкі, але надта ж цікавы жыццёвы шлях лесніка Уладзіміра Семенчука.

М. Хмялеўскі

(Працяг са стар. 1)

ПА-СУСЕДСКУ МЫ ЖЫВЕМ

— Семяноўскі вадаём, — гаворыць ён, — сапраўды будзе мець вялікі ўплыў на вадзяныя суадносіны ў прыгранічнай паласе. Гэтую справу разглядалі нават упаўнамочаныя ўрадамі. Яны рэкамендавалі загараджальную плаціну перасунуць яшчэ болей у глыб тэрыторыі Польшчы, каб абмежаваць навадненне і так забалочанай даліны ракі Нарва па савецкім баку.

Семяноўскае вадасховішча спаўняць будзе шматлікія функцыі. Між іншым, мае яно папоўніць узровень вады ў рэчцы Супрасль, якая поіць Беласток. Таму мы вымушаны асабліва пільна сачыць за чысцінёю вады ў Нарве. Яшчэ большае па размерах вадасховішча запланавана ва Владаве на Бугу. Гэтая будоўля таксама патрабуе супольнай распрацоўкі шматлікіх праблем. Дык таму ж мы і добрыя суседзі, што разам вырашаем свае справы і па-суседску дапамагаем адзін другому.

Польскія і савецкія эксперты правялі ў Беластоку некалькі працавітых дзён. Была гэта іх ужо 19-ая сустрэча. Наступная, юбілейная, намечана на чэрвень гэтага года ў Роўным на Украіне.

Так, між іншым, ажыццяўляецца ў нас **Дагавор аб дружбе і супрацоўніцтве**, 30-гадавіну якога цяпер мы адзначаем.

В. Рудчык

(Працяг са стар. 1)

Альховічы

Зоцмана з 1808 г. знаходзім назву *„Олеховічы“*. Толькі ў Алфавітным паказальніку мясцовасцей з 1924 г. паяўляецца *„Ольховічэ“*.

— Мой прадзед **Лубко** быў бедны чоловек, — прыгадвае А. Каменская. — Вон служыў двацать лет у войску. І там дэсь якось банк з золотом розбілі. Набраў вон того золота і, вэрнувшысь додому, купіў сету господарку, а много заховаў дэсь под **грушу.** Меў штэры сыноў. Одін сын погледіў тое. Поехаў раз прадед на Спаса на Грабарку разом з тым сыном. Покі батько моліўсе, сын бігом додому і до того золота. Воно было ў двух **саганьцях.** Мэншы саганэць вон покінуў, а большы забраў. І стаў собе зэмлі прыкупоўваті, а потым і млына побудоваў собе ў **Станковічах.** А батько нэ мог оджаловаті тое страты, проклінаў злодэя і ўдэнь і ўночы. Сын слухаў-слухаў тые проклёны і кажэ: „Тато, нэ проклінайтэ, то я взяў“. А батько на тое: „Ну, сынку, нэхай так будэ. Ты нэ пропіў, оно побудоваўсе прэч. Пользуйсе на здорове“. Так тое і осталосе. А тэпэр то і млыны погнілі і Лубкі-млынары сталі зводітісе.

Сама меней **чатырыста** год з запруджанай грэбляю Машчонкі лілася **жолабам** вада на млыновае кола і круціўся ды скрыгетаў **камень,** мелючы жыта, авёс, пшаніцу ды грэчку. **Завозу** бывала багата, а з **завознікаў** за мліва браў мельнік **скобкам** збожжа. Малоў жа дробна або груба, а хто хацеў, дык яму і на **рафку** пускаў, інакш: перасяваў на спецыяльным сіце. Нават і пытляваную муку рабіў. Найбольш жа прыходзілася малоць грэчку, бо калісьці на Падляшшы сеялі шмат грэчкі. Любілі тады людзі розныя кашы грэцкія ды грачанікі. У запоўненым крыштальнай вадою **стаўку** плоймамі хадзілі **акуні, шчупакі, яйкі** ды чародамі поўзалі **ракі.** Спусціўшы ваду, браў млынар рыбу **кломляю,** а ракі вечарам або ўночы, запаліўшы **смаліну,** з вады выцягваў або, абдзёршы са скуры жабу і прывязаўшы яе да круглай сетачкі, лавіў. Бо рак, пачуўшы жабіна мяса, гнаўся да яго і ўпіваўся так клешнямі, што і аддзерці цяжка было.

Даўно ўжо не круцяцца размашыстае млыновае кола.

Усю восень, зіму і весну мельнічыха з дочкамі ды нявесткамі прала і ткала, каб апрануць з пят да галавы ўсю сям'ю ды яшчэ прыдбаць мяшкоў, ходнікаў, пасцілак, ручнікоў, дываноў і іншага дабра.

— **Сукно** або **паўсукенок** тож робілі, — расказвае А. Каменская. — Воўну скубалі, **чохралі,** пралі на **колкові,** моткі парылі ў горачой воде і мылі, посля на вітушках розвівалі і ткалі. Як чыстое сукно, то ткалі воўна по воўне, а поўсукенок — по **крамной** основе воўняны ўток давалі. Выткаўшы, сукно ў **фолюш** давалі. У фолюшові горачою водою полівалі і тоўклі ў **ступках тоўкачамі.** Фолевалі так доўго, пяць сцен сукна поўдня дэсь тоўклі. А посля бралі і росцягалі его і то не ано рукамі, але і зубамі, як дэ моцно стоўчэнэ. Ростягнуўшы, розвешвалі по плотах, сушылі. Высушыўшы, давалі ў прас. І з-пад праса выходіло вонэ гладке-гладке, роўненькое, блішчачое. У наш фолюш сукно прывозілі і з-за Буга з-под Белое, а то і з Літвы — Вілянова, Кобрыня, Брэстя. Люді одтуль мы звалі **ліцвіны,** а воны нас — **мазурэ.** На Літве з сукна шылі **свыты,** а мы тут ўбране і **буркі.** Буркі былі доўгіе до пят і з **башлыком** на голову. Одевалі іх зімою ў морозы або вейкі, як у **путь** ехалі.

Няма ўжо ў Альховічах фолюша, і А. Каменская не сядзіць за **колком** і кроснамі, але ў яе прасторным новым мураваным доме ўсе самыя сучасныя палітураваныя тахты-канапы, ложкі, мяккія крэслы і сталы ўсланы ўзорыстымі дыванамі, пасцілкамі, вышыванымі абрусамі, што ўласнаручна нарыхтавала яна, будучы яшчэ дзеўкай, а потым маладзіцаю. Яе сыны паканчалі школы і раз'ехаліся па свеце. Гаспадарыць жа на 18 гектарах унук. І гаспадарыць добра, у яго цэлы парк машын з трактарам уключна. І ўраджаі і гадоўля ў мельнікавага ўнука добрыя, хоць яму ўсяго **семнаццаць** год.

На колішняй грэблі пад спарахнелымі вербамі-старэчамі няма завознікаў з мяхамі жыта, пшаніцы ды грэчкі. Няма і рыбнага стаўка. Дзядуля-млын згорбіўся над Машчонкаю і глядзіць падслепаватымі вачыма-вокнамі ў блакітную плынь, як быццам хацеў там убачыць сваю стройную і шумлівую маладзецкасць. Не ўбачыць. Яна сплыла звонкім струменем і ніколі не вернецца.

Мікалай Гайдук
Фота аўтара

Анна Каменская перабірае ў руках узорыстую колішнюю пасцілку і ў задуменні шэпча: *„Усенько тое было і з водою сплыло...“*

НА СПАРТЫЎНАЙ НІВЕ

Станіслаў Палеўка

Ураджэнец вёскі Берніка Станіслаў Палеўка вучыцца ў трэцім класе Агульнаадукацыйнага ліцэя імя М. Каперніка ў Саколцы. Першых поспехаў на спартыўнай ніве дабіўся ў другім класе. Прымаў удзел у спартакіядзе сярэдніх школ Беластоцкага ваяводства ў бегу на 3000 метраў і заняў шостае месца.

Восенню мінулага года прымаў удзел у спаборніцтвах на кубак „Глосу Працы", якія адбыліся ў Беластоку. Заняў шостае месца.

2 сакавіка гэтага года ў Бухвалове адбыліся спаборніцтвы найлепшых бегуноў Сакольскага павету на 3 км. Удзельнічала ў іх больш 40 маладых бегуноў. На гэты раз Станіслаў Палеўка заняў першае месца. Другі быў яго школьны сябра Ян Рэцько, аб якім мы ўжо пісалі, а трэці Міраслаў Сьрадніцкі з тэхнікума ў Саколцы.

Малады бягун рыхтуецца да вясенніх спаборніцтваў. Трэніроўкі праводзіць пад вокам Яна Залеўскага, які прысвячае яму штотыдзень некалькі гадзін часу.

Варта дадаць, што ліцэіст Ст. Палеўка добра вучыцца. Яго любімым прадметам з'яўляецца гісторыя.

Тэкст і фота **Я. Ц.**

ЯНЫ ЗАВАЯВАЛІ ПЕРШЫНСТВО

Беларускі ліцэй імя Б. Тарашкевіча ў Бельску Падляшскім рыхтуе добрых матэматыкаў. Многія выпускнікі паступаюць вучыцца на матэматычныя аддзяленні вышэйшых навучальных устаноў і паспяхова іх заканчваюць.

Нядаўна ў Бельску адбыўся матэматычны турнір, у якім ўдзельнічалі лепшыя матэматыкі з другіх класаў сярэдніх школ некалькіх паветаў. Задачы, аб'яўленыя на турніры, не былі з лёгкіх. Бельскі беларускі ліцэй прадстаўлялі на турніры Юрка Панасюк, Галіна Тапчэўская, Вадзім Пасынюк — раней вучні пачатковай школы № 3 у Бельску Падляшскім, Галіна Паўлючу з Краснай Всі і Янка Жужаль з Орл Усе яны цяпер вучацца ў класе II а. Г тая матэматычная каманда заваява першае месца. Індывідуальна трэця месца заняў Ю. Панасюк, а чацвёрт і пятае аднакласнікі В. Пасынюк і Жужаль. Сардэчна віншуем! Віншуем поспехам настаўніка матэматыкі м Мікалая Красоўскага.

Варта дадаць, што шчаслівая пяцё ка намерана ў будучыні паступаць матэматычныя і тэхнічныя аддзялен вышэйшых навучальных устаноў.

Тэкст і фота **Я. Цялушэцкага**

АСВЕТНА — ПАЛІТЫЧНЫЯ КУРСЫ

Павятовае праўленне сельскагаспадарчых гурткоў у Беластоку арганізавала асветна-палітычны курс для актыву гурткоў вясковых гаспадынь з беластоцкага павету. Былі запрошаны спецыялісты па сельскай гаспадарцы і культуры. Адзін з апошніх дакладаў датычыўся свінагадоўлі і механізацыі сельскай гаспадаркі ў Даніі. Варта тут сказаць, што сельскагаспадарчы гурток у Залуках будуе цяпер дацкай сістэмай свінаферму.

Апошняя сустрэча адбылася ў мяс васці Жэндзяны. Усе ўдзельнікі атр малі пасведчанні аб заканчэнні кур іх уручаў прэзас ПЗКР у Беласто мгр Пётр Санюковіч. На заканчэнне разам з'елі супольны абед у рэстара „Глёгеруўка" ў Яжэве.

Ініцыятыва беластоцкага ПЗГС ве мі спадабалася, дала карысць і добру навуку ўсім удзельнікам.

ОзВ

Найлепшыя вясковыя клубы

Нядаўна былі падсумаваны вынікі конкурсу на найлепшы вясковы клуб культуры ў Беластоцкім і Сакольскім паветах.

У Беластоцкім павеце ў конкурсе ўдзельнічала 60 клубаў „Руху" і клубаў селяніна. Ацэнка была праведзена ў групах. Першае месца ў першай групе заваяваў клуб селяніна ў Сахонях, які вядзе шырокую грамадска-палітычную дзейнасць. Былі таксама ўзнагароджаны клубы „Руху" ў Ялоўцы і Паўлах. У групе клубаў, якія вядуць турысцкую і спартыўна-рэкрэацыйную дзейнасць, вылучыліся клубы „Руху" ў Васількове і клуб селяніна ў Новай Волі.

У Сакольскім павеце найлепшых поспехаў у сваёй дзейнасці дабіліся клубы ў Крукоўшчыне, Стражы, Гуранах і Стараўлянах. Клуб у Крукоўшчыне найлепш вёў грамадска-палітычную дзейнасць, а вясковы дом культуры ў Гуранах атрымаў найбольш пунктаў за мастацкую самадзейнасць.

У рэалізацыі грамадскіх чыноў у мінулым годзе асабліва вылучыліся клубы ў Ахрымаўцах, Сакалянах і Крынках.

(ця)

Найлепшыя ў гандлёвай справе

Дырэкцыя прадпрыемства РСВ „Прэса-Кніжка-Рух" у Саколцы падвяла вынікі спаборніцтва прадаўшчыц сваіх клубаў і кіёскаў. Першае месца занялі Леакадзія Міклаш і Генавефа Рэпчынская з кіёска нумар 48 у Дуброве, а другое — прадаўшчыцы Рамана і Анна Клейн з кіёска нумар 104 у Сухаволі (Дуброўскі павет). У спаборніцтве вылучаліся таксама прадаўшчыцы Вера Амбражэйчык з Вярхлесся (Сакольскі павет), Яніна Аніськевіч, Станіслава Яцкевіч і Яніна Кляпацкая з Саколкі. Усе яны атрымалі грашовыя і дыпломныя ўзнагароды.

(ця)

Ф·А·Л·Ь·К·Л·О·Р

ХРЫСЦІННАЯ

Як у нашай ды краіне дай случылася навіна —
Прамавіла Кацярына для хазяйскага сына: 2 разы
— Кідай ойца, кідай матку, пакіну дробны дзеці,
Паедземо на Украіну мёд-гарэліцу піці. 2 разы
Пашоў Сямён дай пашоў на поле гараці,
Ён забыўся дай з сабою хлеба з торбаю ўзяці. 2 разы
Гарэ Сямён дай гарэ дай на слонко паглядае:
„Чужые жонкі абед нясуць, маю ліхо трымае". 2 разы
Пусціў волы на дуброву, а сам пашоў дахаты.
Пытаецца дробные дзеці: „А дзе ж нашая маці?" 2 разы
„Ой татулю, наша маці ў белы кажух убралася,
Заклялася, забажылася — я ні вашая маці". 2 разы
Трэпнуў Сямён дай трэпнуў дай аб полы рукавамі:
— Прападайце, дробные дзеці — прападаю я з вамі! 2 разы

Ад Надзеі Грыцук, 1910 года нараджэння, і Марыі Юровец, 1921 года нараджэння, вёска Навасёлкі, Беластоцкага павету, запісаў у кастрычніку 1974 года Мікалай Гайдук. Нотная транскрыпцыя з магнетафоннай стужкі Людмілы Панько.

БЕЛАРУСКІЯ КНІГІ

У кнігарні „Дома кнігі" ў Гайнаўцы, вул. 1 Мая 34, можна набыць наступныя кнігі на беларускай мове:

Вольскі Віталь, **Падарожжа па краіне беларусаў,** 1968, стар. 280, цана 5 зл. 20 гр.

Кніга цікавых нарысаў пра мінулае і сучаснае Беларусі, якая належыць сеньёру беларускай журналістыкі і літаратуры. В. Вольскі нарадзіўся ў 1901 годзе і ад 1926 года нястомна ўдзельнічае ў беларускай публіцыстыцы, літаратурным і навуковым жыцці БССР. У кнізе ён з любоўю расказвае пра родны край, яго маляўнічыя куточкі, прыроду і лю-

Матэрыял пачэрпнуты з пісьмовых помнікаў беларускай мовы XIV—XVII ст. ст.

Кнігарня ў Гайнаўцы ахвотна высылае кнігі за паштовым залічэннем. Запатрабаванні кіруйце па адрасу: „Dom Książki", 17-200. Hajnówka, ul. 1 Maja 34.

(мг)

§ Кансультацыя ЮРЫСТА

ПЫТАННЕ: Дзіця сямі год папала пад аўтобус і было забіта. Хто адказвае за гэта, шафёр ці ПКС? Чаго можна патрабаваць ад вінаватага?

АДКАЗ: Дзіця магло падбегчы пад аўтобус так неспадзявана, што шафёр не мог у пару затрымаць аўтобус, і нельга яму прыпісваць віны. Вінаваты ў гэтым выпадку бацькі, якія не дапільнавалі дзіцяці. Аднак і ў гэтых выпадках ПЗУ выплачвае кампенсацыю, якая абмяжоўваецца ў асноўным коштамі пахавання. Калі шафёру можна даказаць віну, можна патрабаваць далейшай кампенсацыі. У выпадку дзіцяці яна абмяжоўваецца коштамі лячэння, пахавання ці іншымі выдаткамі, якія мелі месца ў сувязі з няшчасным выпадкам. Калі гіне ў выпадку дарослы, найбліжэйшыя члены сям'і могуць патрабаваць адпаведнай кампенсацыі, калі ў выніку смерці іх жыццёвая сітуацыя значна пагоршылася. Калі загіне дзіця, жыццёвая сітуацыя бацькоў не пагаршаецца, таму няма асноў патрабаваць адпаведнай кампенсацыі.

Дарагое „Сэрцайка"!

Мне 19 год. Закончыла я пачатковую школу і, хаця мела ахвоту вучыцца далей, асталася спачатку на вёсцы, каб памагаць бацькам на гаспадарцы. Нас дома было многа — апрача мяне яшчэ чатыры сястры і брат. Бацькі хацелі як найхутчэй выдаць мяне замуж, не раз гаварылі, што ўжо пара. І вось аднойчы прыехаў да мяне ў сваты хлопец з суседняй вёскі. Я яго ведала раней, не раз на забаву ў нашу вёску прыязджаў. Калісьці я ад яго нават з забавы ўцякла, бо, напіўшыся, прычапіўся, танцаваць цягнуў. А я вельмі п'яніц не люблю, бо мой бацька часта п'е, і тады бяды ў хаце не бракуе. Бацькі казалі, каб выходзіла, бо, маўляў, пазней і такога можа не быць, а яшчэ апрача мяне столькі дочак у хаце! Я аднак з бацькамі не згаджалася, з-за гэтага былі ў нас частыя сваркі. Я ўжо не ведала, што рабіць, куды дзецца. Але памагла мне сяброўка, якая працуе ў горадзе. Яна знайшла мне працу ў горадзе, там дзе і яна працуе. Разам жывем цяпер на кватэры. Хоць працую я фізічна, але вельмі цешуся, што ўжо самастойная. Тут пачаў мною цікавіцца адзін хлопец — Марэк. Яму 26 год, ён тэхнік. Прыгожы, культурны, вельмі мне спадабаўся. Але адно мяне непакоіць, менавіта тое, што ён тэхнік, а я фізічная работніца. Баюся, ці ў будучыні, калі б мы пажаніліся, дакараць мне гэтым не будзе. Ён думае сур'ёзна, гаворыць, каб падаць на запісы, а я аднак крыху баюся. Сяброўка кажа, каб я нічога і не думала, добра, што ён згаджаецца жаніцца. А як ты, „Сэрцайка", мне параіш? Адкажы як найхутчэй!

Вера з Дуброўшчыны

Вера! Галоўнае, што хлопец табе падабаецца, а ты яму. А справу няроўнай адукацыі ты зможаш уладзіць вельмі проста. Ты ж закончыла пачатковую школу, працуеш у горадзе, дык далей можаш вучыцца завочна, або вечарам у агульнаадукацыйным ліцэі або ў тэхнікуме. Праз некалькі год ваша адукацыя зраўняецца.

„Сэрцайка"

ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

СТРАВЫ З ПЯЧУРЫЦ

ФАРШЫРАВАНЫЯ ПЯЧУРЫЦЫ З ЯЕЧКАМІ

10 пячурыц сярэдняй велічыні абпаласкаць, абрэзаць карэньчыкі. Капялюшыкі пасаліць і пасыпаць перцам, памакаць у муку, яйцо і цертую булку. Падсмажыць на тлушчы. Карэньчыкі нашаткаваць, стушыць з дробна нарэзанай цыбуляй і тлушчам. Прапусціць гэта праз мясарубку, дадаць крутыя, пасечаныя яечкі, соль і перац па смаку.

Фарш накладаць у капялюшыкі пячурыц, на кожную палажыць кавалачак масла і пасыпаць галандскім сырам, сцертым на тарцы. Запячы ў гарачай духоўцы.

ПЯЧУРЫЦЫ ФАРШЫРАВАНЫЯ З КАЎБАСОЙ

На 8 штук як найбольшых пячурыц трэба ўзяць 4 штукі сярэдніх пячурыц, 2 скрылёчкі шынковай каўбасы, 5 дэкаў сцертага на тарцы галандскага сыра, шклянку малака, паўшклянкі смятаны, 10 дэкаў масла, 1 яечка, крыху лімоннага соку, соль, перац, мускатны арэх (мушкаталовая галка).

Абрэзаць карэньчыкі ад вялікіх пячурыц, з якіх пасля зняць скурку. Палажыць грыбы адразу на разагрэтае масла і на сярэднім агні крыху падсмажыць. У той час абрэзаныя карэньчыкі і меншыя абабраныя пячурыцы пасячы, палажыць на моцна разагрэтае масла (адна чайная лыжка), дадаць пасечаную каўбасу, хвіліну смажыць на вялікім агні, каб выпарыўся сок з пячурыц, заправіць па смаку соллю, перцам і адставіць з агню фарш і пячурыцы.

Падрыхтаваць бешамелевы соус: белую засмажку з мукі і рэшты масла развесці малаком, мяшаючы, варыць, адставіць з агню, дадаць смятану, сцерты сыр, яечкі, соль, перац, крыху сцертай мушкаталовай галкі, крыху лімоннага соку. Усё вымяшаць. У пячурыцы палажыць фарш, паставіць на бляшку, змазаную тлушчам (калі застанецца крыху фаршу, можна палажыць яго паміж пячурыцамі, заліць соусам, уставіць у гарачую духоўку і запякаць, пакуль пячурыцы не будуць мець залаты колер.

Да пячурыц варта падаць падсмажаную з кменам бульбу і нейкі салат.

САЛАТ З ПЯЧУРЫЦ

15 дэкаў пячурыц нарэзаць тоненька на палосачкі, пасаліць і спырснуць лімонным сокам. Прыцісиуць на хвіліну талерачкай, а пасля, зліўшы сок, дадаць дробна нарэзаную цыбульку, кансерўраваны зялёны гарошак, крыху майранку, заправіць перцам па смаку. Хто любіць, можа гэты салат вымяшаць з маянезам.

Гаспадыня

СЕНА, КАРОВЫ, ДОЖДЖ І ДЗЯЎЧЫНА...

Сімпатычная пані Марыся з Беластока піша: „Сніўся мне сон, быццам была я на вёсцы. Пайшла з бацькам сушыць ...на. Перавярнулі мы, каб сохла. По...ч пасвіліся нашыя каровы на ланцу...х. Я падыйшла да адной і перачапіла ...е ў другое месца, дзе прыгожая трава. ...элі мы з бацькам над ровам, чакаем ...акуль сена падсохне, але бачым, ад за...аду з-за вёскі высоўваецца хмара. Да...й не пасоўвалася, затрымалася на ад...ым узроўні. На двары пацямнела. Але ... бы ад таго, што вечарэла. Людзі затусіліся. Сена на фуры кладуць, я ўс...ывожылася і кажу бацьку, што сена ...ша змокне. А бацька адказвае, што ...шаму сену дождж не пашкодзіць. І ...і пайшлі. Ідзем дарогаю, хату мінулі ...аварнулі на дарогу да вёскі. Але ўжо ...бач мяне з правага боку не бацька, а ...сокая дзяўчына, гэта тая, што разам ...ацуе. Як бы сімпатыя мая. І я пры ёй, ...раз, што яна такая высокая, пачулася ...спечна і падумала, што ў будучыні ...ксама пры ёй бяспечна будзе".

...АДКАЗ. Рэдка бываюць такія прыем...я сны. Амаль усе яго часткі аб'ядна...я ў адно цэлае, што прадвяшчае вам ...іта добрае.

...сць у вас нейкія клопаты (бацька, ...ровы ён), якія аднак павінны закон...цца поспехам, або нават нейкім пры...кам (сена). Гэта ж самае пацвярджае ...сучаяся жывёла (дабрабыт, поспех). ... вельмі непакоіцеся за добрае завяр...не нейкіх важных для вас спраў, ... ўсё будзе добра (перачапілі карову ...ое месца, дзе прыгожая трава, а аз...ае гэта працвітанне і поспех у спра...). Хмара (нейкія цяжкасці ў жыцці) ...рымалася і не навісла над вамі, бо ... вас гэта была нявыгадная здзелка ...чарэла). Людзі, што акружаюць вас, ...чуць уцягнуць вас і ваш поспех (се...) у нейкую хісткую, няпэўную спра... (кладуць сена на фурманкі), але вы ...е даецеся, ды не баіцеся дажджу (бо ён таксама поспех у справах).

У пэўным моманце вы заўважылі, што бацька, які ішоў побач з вамі, ператварыўся ў дзяўчыну, з якой вы адчувалі сябе бяспечна. Бачыце цяпер самі: вашы клопаты (бацька) ператварыліся ў радасць і поспех у каханні (маладая, сімпатычная дзяўчына). І так будзе ў будучыні.

Астрон

У НАШЫМ АБ'ЕКТЫВЕ

Буслінае гняздо.

Фота Я. Цялушэцкага.

„Дзве гадзіны як скончыўся налёт", — вызначыў Сівы, гледзячы на дымныя руіны.

Ён апасаўся налётаў. Пасля іх многа работы для людзей яго „прафесіі". Ды і магчымасць трапіць пад амерыканскія бомбы не радавала Сівога — заўсёды ёсць шанц атрымаць асколак. Трэба выбірацца за горад і лавіць спадарожную машыну. Павінна ж яму пашанцаваць.

Шаша ў гэты час не была пустой. У бок фронту мчалі цяжкія „бюсінгі", поўныя салдат, каціла артылерыя, рухаліся танкі.

На захад, трымаючыся ля абочыны, ішлі бежанцы, везучы каляскі са скарбам; раз-пораз у жывым людскім патоку мільгалі наўючаныя мяшкамі веласіпедысты. Сівы ішоў у гэтым патоку бежанцаў, нічым не вылучаючыся сярод іх.

Эсэсаўскі патруль ён заўважыў здалёк — тры матацыклы з каляскамі на абочыне. Шасцёра ў чорных мундзірах з маланкамі ў пятліцах. Аўтаматы ў руках, як сякеры.

„Значыць, не абышлося", — падумаў Сівы. Ён не сумняваўся ў надзейнасці сваіх дакументаў, але ўсякая праверка таіла ў сабе небяспеку. Небяспека быць мабілізаваным у армію, на будаўнічыя работы, нарэшце, простае затрыманне для высвятлення асобы. Час, ён бег занадта шпарка. Цана мінуты падаражэла на дзесяткі, а, магчыма, на сотні жыццяў.

Сівы працягнуў дакументы высокаму хударляваму афіцэру з нашыўкамі оберштурмфюрэра. Той мяльком зірнуў на Даўгінцава і разгарнуў пашпарт. Голас афіцэра быў рассеяны і яшчэ больш малады, чым яго твар:

— Берлінскі ўрач... Конрад Шміц... Уцякаеце ад рускіх... Даўно з Берліна?

Сівы апусціў вочы — гэта мяняла іх выраз.

— Шэсць дзён, оберштурмфюрэр, — адказаў Сівы, адчуваючы, якналіваюцца цяжарам ногі і нямее правая рука, што трымала саквояж.

— Паедзеце з намі, — коратка кінуў афіцэр...

* ✲ *

Сівому давялося чакаць, пакуль не скончыцца паток бежанцаў. Ён знешне спакойна стаяў паміж эсэсаўцамі і лавіў на сабе жаласлівыя, поўныя спачування позіркі людзей, якія праходзілі міма. Эсэсаўцы выклікалі ў іх страх і агіду.

„Калі падвялі дакументы, тады апошняя рукапашная", — думаў Сівы. У яго мільгала ўжо думка зваліць раптоўным ударам салдата злева, авалодаць аўтаматам і расстраляць астатніх ва ўпор.

Ён здзіўляўся таму, што яго не абшукалі. Гэта было незвычайным для войск СС, і Сівы вырашыў пачакаць з рукапашнай.

Нарэшце, паток людзей скончыўся. Афіцэр павярнуў да Сівога абыякавы твар стомленага чалавека.

— Сядзьце ў каляску, — коратка распарадзіўся ён і тут жа паклікаў аднаго з салдат. — Гельмут, вазьмі ў доктара саквояж...

Стары нямецкі замак, куды эсэсаўцы даставілі Сівога, ляжаў на паўдарозе да горада — мэты разведчыка. Праехалі ў глыбіню парку, і Сівы ўбачыў велізарныя варонкі ад бомб. Знесеныя выбуховай хваляй скульптуры валяліся на клумбах, усюды былі бачны сляды пажару.

Сівога прывялі ў падвальнае памяшканне. Афіцэр знік, быццам растварыўся ў цемры падзямелля. Два эсэсаўцы засталіся за спіной — Сівы адчуваў іх дыханне.

„Яны нават не адкрылі саквояж з інструментамі. І вярнулі дакументы. Ім патрэбен урач. Хтосьці паранены, і не знайшлося нават фельчара. А калі ўсё не так?.."

Сівы адчуваў, што ставіць сабе пытанні машынальна. Яго думкі кружыліся, як у віры, чапляючыся адна за адну, каб перажыць самае пакутлівае — чаканне.

Вярнуўся афіцэр і зрабіў знак, запрашаючы за сабой.

Яны прайшлі па калідоры, павярнулі ў шырокі, падобны на склеп праход. Афіцэр штурхнуў адзіныя дзверы. Яркае святло асляпіла Сівога. Ён прыкрыў павекі. Было такое адчуванне, быццам цябе зараз ударыць... Глухая цішыня і асколак сонца ў калодзежы...

Вочы, нарэшце, прывыклі да святла. Ён убачыў чалавека, які ляжаў на канапе. На ім была форма штурмбанфюрэра войск СС. Доўгі сухі твар, пільны позірк. Няўмела забінтаваная правая нага ляжала на падушцы.

Акрамя параненага, у пакоі знаходзіліся два эсэсаўцы і чалавек у цывільным.

— Прыватная практыка? — голас гучаў прастуджана.

— Так точна, пан оберштурмбанфюрэр, — хутка сказаў Сівы. Яму падумалася, што так будзе лепш — сухая мова рапарту, крыху ліслівасці, называючы эсэсаўца на ранг вышэй.

— Дзе жылі ў Берліне?

— Зэйдліцштрасе, семнаццаць...

— Рускіх бачылі?

— Танкі...

Паранены паварушыў падбародкам, лёгкая грымаса болю прабегла па яго твары.

— Наш палкавы ўрач забіты пры бамбёжцы, — прамовіў ён, — вам прыйдзецца агледзець параненых. Пачнеце з мяне... Вы, спадзяюся, не спяшаецеся?

— Я ў вашым распараджэнні.

(Працяг будзе)

ТРЫБУНА чытачоў

БГКТ-оўскі калектыў у Крыўцы

Вялікай папулярнасцю карыстаецца не толькі ў сваёй вёсцы, але і ў іншых вёсках Гайнаўшчыны мастацкі калектыў з Крыўца, які выступае з беларускімі песнямі і гумарэскамі. Калектыў узнік з членаў гуртка БГКТ, які добра працуе ў гэтай вёсцы.

У месяцы студзені мастацкі калектыў выступаў у сваёй вёсцы. У лютым — у вёсцы Тыневічы (запрасілі іх туды актывісты БГКТ), потым выступалі ў Трасцянцы.

Нядаўна гайнаўскі аддзел БГКТ перадаў гуртку ў Крыўцы акардэон.

(вб)

Новыя вагоны

Рух пасажыраў на гайнаўскіх чыгуначных лініях вельмі вялікі. Найгорш было ў гадзінах 7-8 і 15-16, калі і рабочыя, і вучні едуць на работу і ў школу, а потым вяртаюцца дамоў. Такія ўмовы падарожжа былі на лініі Гайнаўка-Белавежа, Гайнаўка-Чаромха і Гайнаўка-Бельск.

Наглядаючы ўсё гэта, начальнік станцыі ў Гайнаўцы рашыў звярнуцца ў дырэкцыю ПКП у Варшаве з просьбай, каб далі ім двухпавярховыя вагоны.

На гэтых лініях цяпер ездзяць гэткія вагоны, усім хапае месца. А як прыемна ехаць наверсе! Кожны хоча ехаць у такім вагоне, асабліва моладзь.

Э. Вайсковіч

Сход у Паўночным Востраве

У вясковай святліцы ў Паўночным Востраве адбыўся справаздачны сход кааператыва сельскагаспадарчых гурткоў з сядзібай у той жа вёсцы. Гаварылі пра дзейнасць у мінулым годзе. Усе машыны працавалі многа гадзін, асабліва трактары. На адзін трактар прыпадае ў сярэднім 1300 гадзін. Найлепшыя працаўнікі — Я. Грыбок, Я. Шымановіч, В. Куршэль — трактарысты з Паўночнага Вострава, Я. Мякіш — механік з Паўднёвага Вострава. Усім кіруе Ю. Чарэмха.

Гаварылі на сходзе таксама аб далейшым развіцці вёскі. Перашкодай з'яўляюцца часта ўстарэлыя яшчэ метады гаспадаркі, напрыклад, цяжка прымаецца сіласаванне зялёнай масы, замала сыплюць гаспадары мінеральных угнаенняў, замала гадуюць кароў на мяса.

Новы прэзас сказаў, што будуць яны старацца, каб усе заказы сялян выконваць тэрмінова і добра.

Я. Бандарук

МАЯ СТАРОНКА

Краю родны, сардэчна старонка,
Дарагія палі ды лясы,
Колькі чую я радасных мгненняў,
Колькі бачу ў табе я красы!

Як я выйду ў поле, ранenька,
На палосачку жытанька жаць,
У бярозах плакучых, прыгожых,
Салавейка спяшае свістаць.

Падалёк, на лагчынах зялёных,
Рассцілаецца ўшыр сенажаць,
І касцы косяць траўку квяцістую,
А іх косы так звонка звіняць!

Там зноў пожню арэ хтосьці пад лесам,
Каб засеяць паплённы пакос,
Цвітуць кветкі — рамонкі ды макі
Паміж бела растучых бяроз.

Глянь, як сонейка весела свеціць,
Як прыгожа і радасна жыць.
Тут кароўкі пасуцца у лесе,
Там зноў зайчык мяжою бяжыць.

Як люблю цябе, ты, зямелька,
Прыгажуня сардэчна мая,
Ты цвіцеш ў маім сэрцы рамонкам,
Салаўём ў маім сэрцы жывеш!

Антаніна Лісоўская (55 г.),
Беласток

Цікавыя ініцыятывы белавежскіх жанчын

Адзначаем міжнародны год жанчын. Па гэтай прычыне хочацца напісаць аб дзейнасці аднаго з вядучых гурткоў Лігі жанчын у нашым ваяводстве — гуртку № 8 у Белавежы.

Белавежская арганізацыя ствараецца ў 1946 г. Вялікую актыўнасць стала праяўляць ад 1960 г. Цяпер ужо трэці раз падрад займае першае месца ў павеце. Зараз у гуртку 104 жанчыны. Старшынёй з'яўляецца 15 год Варвара Слёнзак.

Дзейнасць гэтага гуртка разнародная. Напрыклад, на працягу апошніх 5 год арганізавала яна 5 сустрэч з гмінным радным, 2 з павятовым пракурорам і камендантам міліцыі, сустрэчы з пісьменнікамі. На 45 лекцыях у рамах Усеагульнага універсітэта, белавежанкі азнаёміліся з санітарнай праблемай, правам і сучаснай гісторыяй. Вялікую зацікаўленасць заўжды выклікаюць кулінарныя паказы, на якіх вучацца рыхтаваць ежу з маргарыну, рыбы, сыра, а таксама рабіць безалкагольныя напіткі.

Жанчыны прымаюць актыўны ўдзел у культурным жыцці. 13 асоб з гуртка спявае і танцуе ў ансамблі „Белавежа". На арганізаваных гмінных конкурсах часта займаюць першае месца (напр. Браніслава Вашкевіч — у конкурсе „Ідэі ППР вечна жывыя", Эльжбета Андрасюк — у „Слаўных палячках", Анна Бушко — у „Турніры сельскагаспадарчых ведаў"). Многія пастаянна чытаюць кніжкі, падпісваюць па газеты і часопісы (напр. 53 члены падпісваюць на „Пшыяцюлку" і 41 — на „Кабету і жыццё"). Усе ўдзельнічаюць у святкаванні дзяржаўных і мясцовых урачыстасцей.

Белавежскі жаночы гуртом пастаянна апякуецца ўсімі старымі жыхарамі пасёлка. Купляе ім харчы і лякарствы. У апошнім годзе 20 бабулькам купілі ў падарунак хусткі. Дзецям з бяднейшых сем'яў арганізуюць кожны год навагоднюю ёлку, уручаюць некалькі дзесяткаў падарункаў з ласункамі (напр. у 1974 г. — 80), уладжваюць ім гульні, адгадванкі і конкурсы па дарожных правілах. Найлепшыя атрымліваюць узнагароды — кніжкі і школьныя прылады. Ужо некалькі год арганізуюцца пры дапамозе гміннай рады і Таварыства прыяцеляў дзяцей летнія паўлагеры. У апошнім годзе скарысталі з іх 43 дзяцей.

Гуртком прымаў удзел у акцыі „Дар сэрца в'етнамскім дзецям", падчас якой сабраў 9.125 зл. Заплаціў таксама суму 14.954 зл. у фонд Польскага камітэта грамадскай дапамогі, 600 зл. на адбудову Каралеўскага замка ў Варшаве і 940 зл. на Цэнтр здароўя дзіцяці.

Члены гуртка актыўна ўдзельнічаюць у грамадскай працы. Пры лесапасадцы жанчыны працавалі 272 гадзіны. Вартасць працы — 10.900 зл. За прыклад хай служыць Марыя Стысяк, якая працавала аж 30 гадзін пры капанні і бетаніраванні раўоў. Штогод Ліга жанчын супольна з Радай жанчын пры ФАН уладжвае конкурс на найпрыгажэйшы кветкавы агародчык. Ужо некалькі раз І месца займала Ніна Вайцюк. Апрача таго, 100 гаспадынь атрымлівае ганаровыя граматы і па 100 зл. узнагароды.

У 1974 г. белавежскі жаночы арганізацыя ў конкурсе рэдакцыі „Пшыяцюлкі" заняла І месца ў ваяводстве і атрымала ўзнагароду — машынку для марожанага і грамафон.

Найбліжэйшыя задачы гуртка — стварыць самастойны гуртом у Чэрлянцы і супрацьалкагольны камітэт у Белавежы. Плануюць таксама працаваць па 8 гадзін пры лесапасадцы, памаляваць агароджу пры школе і пабудаваць пляцоўку гульняў для дзяцей.

Гурток атрымлівае вялікую дапамогу ад І сакратара ГК ПАРП Пятра Тарасевіча, старшыні Рады жанчын пры ГК ФАН Уршулі МукаНоўскай і ПК ЛЖ у Гайнаўцы. Многа слоў падзякі належыцца найактыўнейшым членам — Станіславе Шпаковіч, Браніславе Вашкевіч, Вікторыі Аклеевіч, Вользе Гвай, Тамары Купны і інш. На асаблівыя словы пашаны заслугоўвае шматгадовая старшыня гуртка Варвара Слёнзак. Яе працу цэняць высока. Сведчыць аб гэтым прызнанне В. Слёнзак адзнакі „Заслужаны для Беласточчыны" і ганаровы ліст ад І сакратара ЦК ПАРП Э. Герка і старшыні ГП ЛЖ М. Мільчаркавай.

У 1972 г. белавежскую жаночую арганізацыю ўзнагародзілі Залатой адзнакай, якую атрымала тады толькі 8 гурткоў у Польшчы.

Пётр Байко

У абарону пчол

У Шудзялаве адбыўся сход пчаляроў. Абмяркоўваліся справы развіцця пчалярства ў Шудзялаўскай гміне. За апошнія гады ў гміне напалову зменшыўся лік пчолаў. У чым прычына?

Гаспадары цяпер апырскваюць збожжа, каб знішчыць пустазелле. Сельскагаспадарчыя гурткі запозна да гэтага прыступаюць — тады, як зелле ўжо зацвіце (пераважна рэдзька), а пчолы вылятаюць збіраць з яго мёд і масава атручваюцца хімічнымі сродкамі. Некаторыя сельгасгурткі вельмі доўга праводзяць апырскванне, і гэта дрэнна.

Што ж рабіць, каб пазбегнуць вымірання пчол? Апырскванне трэба праводзіць хутка — найбольш два дні. Трэба таксама аб гэтым паведаміць усім пчалярам з тых мясцовасцей, дзе будзе адбывацца апырскванне.

Ёсць і аб'ектыўныя прычыны таго, што менш цяпер мёду. Два гады падрад усю вясну і лета ішлі дажджы, і пчолы не маглі выходзіць на працу. Другая справа — калі ў Шудзялаўскай гміне была цераспалосіца, людзі тут сеялі многа грэчкі на пясках. Пчолы з грэчкі бралі многа нектару. Цяпер, калі зрабілі калоніі, сеюць мала грэчкі. Прапала і зелле, якое раней расло на адлогах і межах.

Т. К.

Прыкладны солтыс

Рыгор Рута з вёскі Грабавец Гайнаўскага павету — чалавек яшчэ малады, але адносяцца да яго з пашанай людзі, калі тыя выбралі яго ў мінулагодніх выбарах солтысам вёскі. Стараецца ён апраўдаць давер. Рыгор мае некалькі функцый. Ён камендант ОРМО ў сваёй вёсцы, радны, старшыня сельгасгуртка. Сяляне бачаць у ім і добрага гаспадара. Зямлі ў Рыгора нямнога (каля 4 га), але і з той, што мае, умее выдабыць нямала. У мінулым годзе ён выгадаваў і прадаў 9 кормнікаў, а ў гэтым годзе хоча прадаць больш.

Свінагадоўля з'яўляецца спецыялізацыяй маладога гаспадара. Для гэтага пабудаваў прасторны мураваны хлеў. Мае новую клуню.

У Рыгора ёсць яшчэ тры браты, і ўсе яны пачыналі з пяці пальцаў. Бацька загінуў у час нямецкай акупацыі, за тое, што быў партызанскім сувязным.

М. Панфілюк

Яшчэ пра багаты дзень жанчын

Вялікі гурток вясковых гаспадынь працуе ў вёсцы Дубіны на Гайнаўшчыне. У ім 70 членаў. Старшынёй з'яўляецца вядомая актывістка Ніна Янчук. Сваё свята жанчыны тут святкавалі вельмі ўрачыста. Супольны вечар адбыўся ў мясцовай святліцы. Школа ў Дубінах падрыхтавала багатую мастацкую частку. Звонка гучалі беларускія песні — „Чорныя вочкі", „Рэчанька, рэчанька", „Ідуць дзяўчаты ў поле", „Дубок", „Рукі маці". Былі вершы, гумарэскі.

Даклад пра жанчын прачытала настаўніца Яўгенія Самоцюк. Пачастунак падрыхтавалі жанчыны самі, перш навучыўшыся добра варыць і пячы на курсах. У гэтай мастацкай частцы спяваў 70-асабовы жаночы калектыў. Гэты неафіцыяльны жаночы хор з Дубін спявае сапраўды цудоўна. Багаты рэпертуар працягваўся да позніх начных гадзін.

(вб)

Алімпіяда „Дружба" ў Пяньках

У клубе селяніна ў Пяньках адбыўся першы этап алімпіяды „Дружба". Старшынёй камісіі быў Мікалай Цыванюк з ГС у Міхалове. Пытанні былі з галіны гаспадаркі, палітыкі і літаратуры Савецкага Саюза. Узровень удзельнікаў быў такі роўны, што трэба было задаць дадатковыя пытанні, каб змагчы прызнаць першае месца.

Найлепшым быў Мікалай Грэсь, другое месца заняў Чэслаў Карповіч, а трэцяе — Уладзімір Грэсь. Мікалай Грэсь ад імя клуба селяніна ў Пяньках паедзе на павятовую алімпіяду ў Беласток.

Гаворыць Мікалай Грэсь: „Я ўжо даўно цікаўлюся рознымі галінамі жыцця Савецкага Саюза. Рыхтуючыся да алімпіяды, я прачытаў многа газет і часопісаў, якія ёсць у клубе селяніна ў Пяньках, між іншым, „Праўду", „Пшыязнь", „У пшыяцюл" і іншыя.

У выніку алімпіяды назіраецца рост зацікаўлення рускай і савецкай літаратурай.

ОзВ

Аўтобусам на фабрыку

Як чытачам вядома, у Гайнаўцы буйна развіваецца драўнінная прамысловасць. Дзякуючы драўніне, Гайнаўка стала прамысловым горадам і дала работу многім жыхарам горада і ваколіц.

Горад так разросся, што з аднаго яго канца ў другі цяпер 5 км. Гайнаўскія прадпрыемствы купілі аўтобусы, якімі прывозяць і адвозяць рабочых. А ў святочныя дні тымі ж аўтобусамі рабочыя ездзяць на экскурсіі.

Свае аўтобусы для рабочых маюць: прадпрыемства драўніннай лясной прамысловасці (ЗДПЛ), прадпрыемства сухой дыстыляцыі драўніны (ЗСДД), прадпрыемства машыннай прамысловасці лясніцтва (ЗПМЛ), кааператыў інвалідаў „Постэмп", ПЗГС.

Раса

Клуб „Рух" у Дубяжыне

Клуб „Рух" у Дубяжыне быў адкрыты ў 1973 г. Першай прадаўшчыцай у ім стала Вера Тамчук. Потым яе месца заняла Валя Матля. Трэба сказаць, што Валя не надта цікавіцца працай у клубе. Адкрывае яго, калі хоча. Брудна тут. Няма парадку. Таксама можна мець закід да ўсіх тых, хто дрэнна вядзе сябе ў клубе: кураць, кідаюць на падлогу паперу, сядаюць на сталы ў шапках.

Клуб — гэта ж культурнае месца, і кожны ведае, як павінен тут сябе весці. А тыя, хто не ўмее гэтага рабіць, па-мойму, не павінны прыходзіць у клуб.

Але і грамадская рада клуба, а таксама павятовы аддзел „Рух" у Бельску Падляшскім таксама павінны больш цікавіцца працай у клубе.

Аляксандр Раманюк

У АДКАЗ НА НАШУ КРЫТЫКУ

У СПРАВЕ КЛОПАТАЎ СА СЦІРКАЙ

Адказвае:

Powiatowa Spółdzielnia Pracy Usług Wielobranżowych w Hajnówce.

W odpowiedzi na notatkę prasową zamieszczoną w Waszym piśmie z dnia 9.II.1975 r. pt. „Kłopoty z praniem", Zarząd Powiatowej Spółdzielni Pracy Usług Wielobranżowych w Hajnówce wyjaśnia co następuje:

Pralnia nasza borykała się z szeregiem trudności, wynikających z przestarzałej aparatury i urządzeń, co utrudniało w pewnym okresie terminowe wykonanie usług i powodowało zakłócenie w przyjmowaniu nowych zleceń od klientów.

Niemniej jednak, treść notatki nie odpowiada prawdzie, ponieważ jeżeli usługa nie zostanie w terminie 3 dni wykonana, pralnia pobiera opłaty za pranie zwykłe, bez doliczania kosztów ekspresowych.

Nie było przypadku, by przyjmowana do prania bielizna, nie była przyjęta z uwagi na jej nadmierne zabrudzenie.

Świadczone przez pralnię usługi nie odbiegają pod względem jakości i terminowości od usług świadczonych przez podobne zakłady na terenie naszego województwa.

Podpis nieczytelny

NIWA Skr. poczt. 149. 15-950 Białystok. TELEFON 2-32-61. PRENUMERATA: Oddziały „Ruchu", urzędy pocztowe i listonosze. Wydawca RSW „Prasa—Książka—Ruch" Indeks 36911/36671.

„Інтэлектуалы"

1. Што піў Гоген?

— Давай возьмем яшчэ і садовай. Падрыхтуем сухое марціні. Хемінгуэя чытаў? Там вось усе п'юць сухое марціні.

— З садовай лепш віскі. Падвойна. Дзвесце грамаў віскі і сто садовай. Кажуць, анельскі напітак. Рэцэпт Скота Фіцджэральда.

— А вось Акутагава Руноске ў сваіх навелах піша пра незабыўны смак саке. Праўда, без садовай. Дарэчы, у „Стогнучай гары" Ясунары Кавабаці таксама п'юць саке — добра ідзе ў дажджлівую пагоду, як вось сёння.

— Мадзільяні палюбіў чырвонае вінаграднае віно.

— Памятаеш Джо Алекса? Яго героі аддаюць перавагу джыну. Цікава, што піў Гоген?

— О, ужо і чарка падышла. Цётка Маня, дайце, як заўсёды, дзве пляшкі „Белага моцнага".

2. Рамэо і Джульета

— Гуд дэй, мая цвігі!

— Сэрвус, бой!

— Толькі адзін вечар, гэта значыць ізўнінг, мінуў з таго часу, як мы пазнаёміліся ў бары „Фантомас", а я толькі тое і раблю, што думаю пра цябе.

— Я таксама. Твой кактэйль незабыўны. Як ён называецца? Плошча Пігаль?

— О, ес. А дакладней, гэта назва гарэлкі, што п'юць на Канарскіх выспах.

— Канарскія выспы? Гэта ў нас?

— Ноу, гэта ў Індыі.

— Я шкадавала, што не пайшла ўчора да ю хауз. Твой кактэйль быў вэры гуд.

— О? Ай лаўю. А ты мяне?

— Вельмі вэры лаў.

— Май герл...

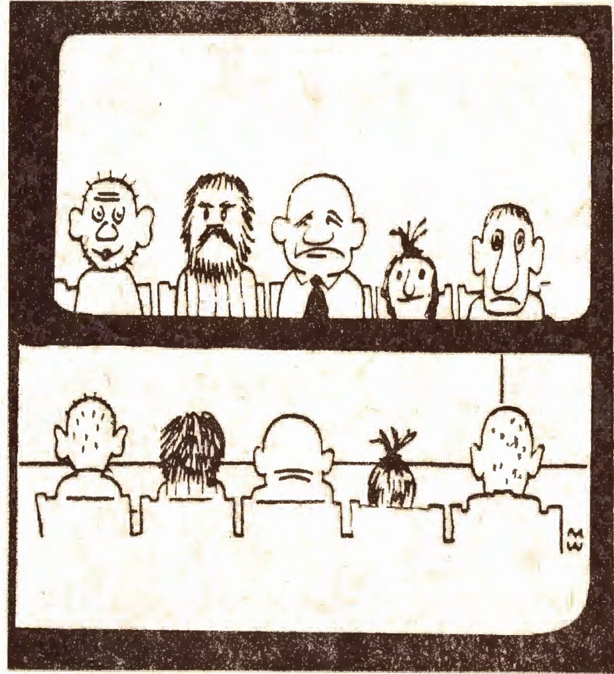
— Мне трэба ісці. Мяне чакае адзін бой. Той, з якім я ўчора пайшла. Але ай не лаў яго. Ай лаў цябе.

— Вэры соры, вельмі вэры соры.

— Ты не вэры соры. Не шкадуй. Вось мой тэлефон. Інтэрнату, оф кос. Пазвані ў ізўнінг, мяне паклічуць. Ну, гуд бай, бой. Чао.

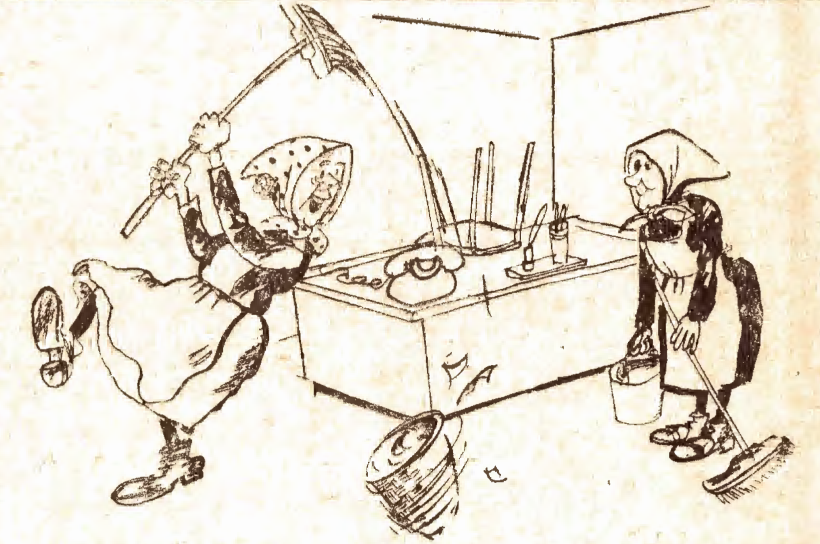
— Гуд бай. Эй, герл, а каго пытаць? Як тваё нэйм?.. Не пачула... Пайшла.

Яраслаў Галец

У кіно, як у жыцці.

НІЎКА

— ... і вось такім прыкладна ўдарам ён забівае шайбу ў левы верхні вугал!

Шчаслівы рыбалоў

Кажуць, хлусяць рыбакі.
Рыбалоў я не такі,
Не з хлуслівага дзесятка.
Раскажу ўсё па парадку.
Каля рэчкі, каля броду
Ніжэй нашага завода
Я вудзільнам плясь ды плясь —
Краснапёрка, плотка, язь.
Закрычалі акуні:
— Нас хутчэй адсюль цягні!
Захадзіў між імі ёрш:
Буду ў юшцы я не горш.
Хутка трапіўся шчупак
І сказаў ён шчыра так:
— Лепш у юшку мне нырнуць,
Чым у гэту каламуць.
Кажуць, хлусяць рыбакі,
Рыбалоў я не такі:
Налавіў я болей пуда
Той сваёю доўгай вудай.
Болей рыбы там няма —
Атруцілася сама.

Рыгор Яўсееў

ТУРБОТА ПРА КАДРЫ

— Старшыня, падпішыце, калі ласка, мае пенсійныя дакументы.

— Я ж ужо сказаў: з'ездзіце на курсы павышэння кваліфікацыі — тады і падпішу.

ПАРАІЎ

— Глядзі, па тэлевізары казалі, што будзе добрае надвор'е, а тут дождж, як з вядра.

— Гаварыў жа я табе, каб ты купіў новы тэлевізар.

МАРА

Аднаго афіцыянта спыталі, якая яго самая запаветная мара. Крыху падумаўшы, ён адказаў:

— Каб наведвальнікі рэстарана абедалі дома, а чаявыя дасылалі па пошце.

У МОРЫ

Карабель тоне. З каюты выходзіць англічанін з люлькай у зубах і пытаецца ў капітана:

— Прабачце, сэр, дзе тут выратавальная лодка для курцоў?

ВЫСВЕТЛІЎ

Жонка мужу:

— Чаму ты, Якуб, падманваеш людзей, якія табе давяраюць?

— Таму што тых, якія не давяраюць, цяжка ашукаць.

УСТАНАВІЛА ПРЫЧЫНУ

За вячэрай жонка пытае мужа:

— Ну, пра што ішла мова на сённяшняй нарадзе?

— Таўклі ваду ў ступе ды пералівалі з пустога ў парожняе.

— Ага, а то я думаю, чаму ты прыйшоў такі мокры...

...Загадчык склада насіў вузкі абутак, але жыў на шырокую нагу.

...У ім загаварыла сумленне, але ўнутраны голас заткнуў яму рот.

ХІТРЫ СОН

Ляжыць Іван на ложку і храпе. Зайшоў да яго сусед.

— Іван!
— Га?
— Я прынёс табе яблык.
— Вось дзякуй.
— Іван!
— Што ты хацеў?
— Пазыч мне сто злотых.
— Хіба ты не бачыш, што я сплю?

РАСТЛУМАЧЫЎ

Маці — шасцігадоваму сыну:

— Зноў ты ўпаў у лужыну ў новых штоніках?

— Мамачка, я ўпаў так хутка, што не паспеў іх зняць.

ВЫХАД

Шарлота была запрошана са сваім жаніхом на званы вечар і спецыяльна для гэтага пашыла сабе сукенку. Калі яна прыйшла ў госці, дык убачыла, што ўсе крэслы і канапы абіты тым жа матэрыялам, з якога шыта яе сукенка.

— Мне давядзецца малоць не змаўкаючы, — прашаптала Шарлота.

— Чаму?

Каб мяне не ўзялі за крэсла.

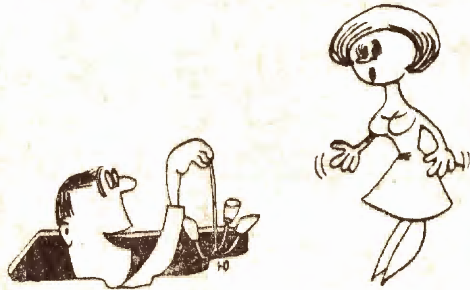
ГАЛЬШТУК

Жонка купіла мужу гальштук.

— Дзякую, дарагая, — сказаў муж. — Я табе вельмі ўдзячны.

— З чым ты будзеш насіць гэты гальштук?

— Такі гальштук можна насіць толькі з доўгай барадой.

— Добры дзень, я ваш сусед знізу!

АДКУЛЬ ВЕЦЕР

— Дзядзька Фама, у вашага суседа хата гарыць! — крыкнуў з парога хлопчык.

— А адкуль вецер? — спытаў дзядзька, паволі злазячы з печы.

З ТАГО СВЕТУ

І дзе гэта яна такія капыты дастала?

Кібернетыка ці музыка?

ПЕСНІ ПА ЗАЯЎКАХ

Па просьбе Мікалая Жданюка з Тымянкі змяшчаем песню

Miłość to raz

słowa: Agnieszka Osiecka
muzyka: Włodzimierz Korcz
śpiewa: Jadwiga Strzelecka

Pamiętam ten świat
ze szkolnych mych lat
pamiętam co było ważne, co poważne, co mniej
Tu niebo, tam chleb
tu prawda, tam gra
tam uśmiech, tu łza

Mama to jest raz
tata to jest dwa
no a chłopcy na szarym końcu
jeszcze dalej ja
Szkoła to jest raz
praca to jest dwa
no a miłość na szarym końcu
jeszcze dalej ja

Moja mała będziesz kochała
kiedy przyjdzie czas
za siostrami tak powtarzałam
aż za oknem wyrósł las
Już mi pora kupić kołyskę
i zanucić tak
To jest dom, to jest kot, to jest ptak

Mama to jest raz...

Ale czasem mojej córeczce
zmienię bajki treść
Słuchaj, słuchaj, może ty wreszcie
znajdziesz milsze szczęście gdzieś
Może sobie weźmiesz na drogę
parę prostych słów
to jest maj, to jest noc, to jest nów

Miłość to jest raz
Miłość to jest dwa
no a chłopcy na samym przedzie
a z chłopcami ja
Miłość to jest raz
raz i dwa i trzy
no a chłopcy na samym przedzie
a z chłopcami my (ty).

ВЕРНАЯ ПРЫКМЕТА

— Мабыць, будзе дождж, нешта дужа сабакі ноччу гаўкалі.

— Ды не, гэта, напэўна, Мікола зарплату ўчора атрымаў.

МІНІБАЙКІ

ЛІШНЯЯ АДЗІНКА

— Навошта нам Комін? — гарачылася Пліта. — Ён, хоць і мае высокую пасаду, а нічога не робіць, толькі неба копціць!..

КУРʼЁЗЫ

СІНДЫКАТ ЖАБРАКОЎ

У сталіцы Бразіліі паявілася новая арганізацыя — „Аб'яднанне бразільскіх жабракоў". Заснавальнік і прэзідэнт гэтай арганізацыі Індыу Эстэру да Кунья заявіў, што стварэнне „сіндыката жабракоў" у сучасных умовах — наспелая неабходнасць. Паводле яго слоў, арганізацыя будзе гарантаваць кожнаму яе члену пэўны раён „дзейнасці" і зможа рэгуляваць „этычныя праблемы галечы".

СУМЛЕННЫ ФАЛЬШЫВАМАНЕТЧЫК

На Філіпінах раскрыта група фальшываманетчыкаў паперовых грошай. Улады папярэджваюць насельніцтва аб магчымасці фальшывых „банкнот" у 20 і 50 песа.

Выкрыць шайку дапамог выпадак. Гаспадар гасцініцы ў горадзе Батангас звярнуў увагу на тое, што адзін з яго пастаяльцаў не паказваецца ў атэлі ўжо 5 дзён. Ахоплены імкненнем пакрыць магчымыя страты і цікаўнасцю, ён зрабіў інспекцыю змесціва чамадана госця. Якое ж было яго здзіўленне, калі ён знайшоў там абсталяванне для падробкі грошай і пачкі папер, нарэзаных па фармату маючых хаджэнне ў краіне купюр.

Уладальнік гасцініцы паведаміў аб здарэнні паліцыі, якая наладзіла засаду і арыштавала аднаго з членаў шайкі, што з'явіўся за чамаданам. Паліцыя лічыць, што ўсе лаўры належаць ёй, хоць уладальнік чамадана заяўляе, што віной правалу... яго сумленне, паколькі ён не мог дазволіць сабе заплаціць гаспадару гасцініцы фальшывымі песа.

Выйграй на вяроўцы, прайграй на каройцы.